

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İLETİŞİM FAKÜLTESİ

KONU:

“DÜNDEN BUGÜNE BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU”

MEZUNİYET PROJESİ

DANIŞMAN:
YRD. DOÇ. DR.
NERİMAN SAYGILI

HAZIRLAYAN:
SONAY DARBAZ
RADYO TELEVİZYON SİNEMA BÖLÜMÜ
971123

LEFKOŞA 2001

ÖNSÖZ

Her şeyin son derece hızla değiştiği bir çağda yaşıyoruz. Artık günümüzde elde edilen bilgileri takip etmek neredeyse imkansız hale gelmiştir. Bu hızlı değişimin nedeni teknolojiye yaşanan gelişmedir. Değer yargılarımızı, tutum ve davranışlarımızı büyük ölçüde etkileyen bu değişimde en büyük rolü kitle iletişim araçları almaktadır. Yaşadığımız çağa bu nedenle “İletişim Çağı” denmektedir. Bu açıdan kitle iletişimi alanında ve araçlarında çalışanlara büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumluluğu taşıyacakların üstün nitelikli insan gücü arasında seçilmesi zorunludur, hatta bu da yeterli değildir, onların meslekleriyle ilgili gelişmeleri yakından izlemeleri ve uygulamaları da gereklidir. Bu ise sürekli bir eğitimi zorunlu kılmaktadır.

İşte bu düşünceden yola çıkan bayrak Radyo Televizyon Kurumu yetkilileri ile Yakın Doğu Üniversitesi yetkilileri arasında imzalanan bir protokol gereğince Yakın Doğu Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü’nde burslu olarak okuma fırsatını buldum. Bu eğitimi aldığım süre içinde bana sürekli destek olan eşim Mehmet’e, varlıklarıyla beni mutlu eden çocuklarım Kağan ve Ayten’e, Yakın Doğu Üniversitesi ile işbirliğinde ilk adımı atan ve yapılan sınavlarda beni takdir eden dönemin BRTK Müdürü İsmet Kotak’a, bu projenin hazırlık çalışmaları süresince bana yardımlarını esirgemeyen Sayın BRTK Koor. Yrd. Radyo Şengül Üstüner’e, Sayın BRTK Koor. Yrd. Vericiler Mustafa Tosun’a ve Sayın BRTK Müdürü Hüseyin Çobanoğlu’na teşekkür ederim.

Yakın Doğu Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekan Vekili Sayın Yrd. Doç. Dr. Neriman Saygılı’dan aldığım dersler ve bu projenin hazırlık aşamasındaki görüş ve önerileri bana büyük bir destek ve yol gösterici olmuştur, kendisine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Haziran 2001

Sonay Darbaz

GİRİŞ

İletişim insanlığın var olması ile ortaya çıkan bir gereksinimdir. İletişimin geçmişi insanlık tarihi ile başlar. İletişim ise en genel anlamıyla, duygu, düşünce ya da bilgilerin akla gelebilecek her yolla başkalarına aktarılması sürecidir. İletişim bir ileti alışverişi şeklinde, çift taraflı bir kavramdır. Yani iletişim, insan yaşamının toplumsal kültürel düzenin “olmazsa olmaz” bir koşuludur. Bu nedenle iletişim kavramının özünde yalın bir ileti alışverişinden çok toplumsal nitelikli bir etkileşim ve paylaşımda dile getirilmektedir.

İnsan ancak ilişkileri içinde varolabilen bir canlı olduğundan, düşünebilme, düşündüğünü karşısındakine anlatabilme yeteneği toplumsal yaşamın temelini oluşturmaktadır. İnsanoğlunun düşünce ve duygu alışverişini kısıtlamak ya da genişletmek onun yaşam biçimini değiştirmektedir. Bu değişim simgelerin ve mesajların yoğun bir biçimde üretilmesinden ve geniş bir alana yayılabilmesinden kaynaklanmaktadır. İletişim teknolojisindeki gelişmeler kadar hiçbir teknolojik buluş yaşam biçimini, bireylerin bilinçlenmesini ve toplumsal davranışlarını etkilememiştir.

Kitle iletişimi, kişisel iletişimden farklılık göstereni kapsamı çok daha geniş bir kavramdır. Bu farklılık; hitap ettiği kitlelerin farklılığından, kullanılan iletişim araçlarından ve iletilmek istenen mesajın içeriğinden kaynaklanmaktadır. İletişimden farklı olarak kitle iletişiminde; kaynak ve hedef birimler karşı karşıya gelmemekte, gazeteler, dergiler, film, radyo ve televizyon kitle iletişiminin kanallarını oluşturmakta ve bu kanallar aracılığıyla bir tek kaynak çok sayıda hedefe geniş bir alan ve zaman içinde ulaşabilmektedir.

Kitle iletişiminde sözü edilen kitlesellik kavramı iletilerin aynı anda kitlesel sayıdaki alıcıya iletilebilmesinden kaynaklanmaktadır, yani kitle iletişim araçlarının bu niteliği, bunun modern araçların yapılmasından ziyade erişim alanı ve izleyici sayısında aranmaktadır.

Kitle iletişiminin iletilerinin yapısına baktığımızda bu iletilerin bireysel değil, kamusal hızlı ve geçici nitelikte olduğunu görmekteyiz. Kitle iletişiminin iletileri kamusaldır, çünkü aynı anda toplum bunları edinme imkanına sahiptir. Hızlıdır, çok kısa bir sürede hatta bazen cereyan ettiği anda iletilir. Geçici

niteliktedirler, çünkü çok kısa bir zaman dilimi içerisinde tüketilip eskiyerek geçerliliklerini, güncelliklerini yitirirler.

Özellikle kitle iletişimi sözkonusu olduğu zaman, kaynak aynı mesajı alması istenilen değişik sosyal, kültür, beğeni, gelir ve cinsten yüzbinlerce hatta milyonlarca sayıda alıcıya seslenmek zorunda kalmaktadır. Böylesine bir zorunluluk, kaynağın tüm bu farklı yapıdaki kişilerin hepsini birden ilgilendirecek bir mesajı hazırlamak durumunda bırakmaktadır.

Başarılı bir iletişimde, hedef kitlenin çeşitli nitelik ve özelliklerinin bilinmesi, kullanılacak dilin ve içeriğin seçiminde ve hangi kanalın/kanalların kullanılacağına tespitinde; özetle mesajın etkinliğinde çok önemli bir rol oynar. İletişim sürecinin en son aşaması ise öngörülen hedeflere ulaşılması; yani alıcılar üzerinde istenilen değişikliklerin gerçekleştirilmesidir ki zaten iletişimin başarısının ölçütü budur.

Proje konusu olarak “Dünden Bugüne Bayrak Radyo Televizyon Kurumu” konusunu seçmemdeki amaç, öncelikli olarak bana bir burs imkanı sağlayan Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’na bir vefa borcunu ödemektir. İkinci amacım ise ülkemizde hem radyo hem de televizyonla kitle iletişimini gerçekleştiren en eski ve köklü kurum olan Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nun nasıl bir gelişim izlediğini anlatmak ve yaptığım araştırma ile de başarılı bir iletişim gerçekleştirip gerçekleştirmediğini saptamaktır.

Araştırmanın Birinci Bölümünün ilk kısmında 1963 Olayları Öncesinde Kıbrıs’ta kurulmuş olan Radyo-Televizyon istasyonlarından söz ederek bu kurumlarda Kıbrıslı Türklerin ne ölçüde görev aldıklarını anlatmaya çalıştım. İkinci kısımda ise 1963 olaylarıyla birlikte Kıbrıs’lı Türklerin bu istasyonlardan nasıl dışlandıklarını ve bir toplumun sesini duyurmak amacıyla ne şartlarda bir radyo kurduğunu ve kurulan bu radyonun (Bayrak Radyosu) 37 yıl içinde nasıl dört radyo, iki televizyon kanalına ulaştığını aktarmak istedim.

Araştırmanın ikinci Bölümü’nde Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nun idari yapısı ile birlikte yasal zorunluluklarını irdeledim

Araştırmanın son bölümünü ise Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nun etkinliğini ölçmek amacıyla yaptığım bir araştırmaya ayırdım. Tarihsel olarak yaşanan gelişmenin, dinleyici ve izleyici tarafından nasıl karşılandığını ve takip edilip edilmediğini saptamak istedim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
GİRİŞ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III

I. BÖLÜM

I. 1963 OLAYLARI ÖNCESİNDE KIBRIS'TA RADYO TELEVİZYON

İSTASYONLARI.....	1
1. Kıbrıs Askeri Radyo İstasyonu: (Cyprus Forces Broadcasting Service).....	1
2. Kıbrıs Radyo İstasyonu: (Cyprus Broadcasting Service).....	2
3. Kıbrıs Radyo – Televizyon Korporasyonu: (Cyprus Broadcasting Corpora- tion).....	4

II. 1963 OLAYLARI SONRASINDA KKTC'DE KURULAN BAYRAK

RADYO TELEVİZYONU.....	5
1. Kuruluşundan Barış Harekatı'na Bayrak Radyosu (1963 – 1974).....	5
2. Barış Harekatı'ndan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Bayrak Radyo Televizyonu (1974 – 1983).....	11
3. 1983'ten Günümüze Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (1983 – 20001).....	14

II. BÖLÜM

I. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU'NUN YAPISI.....20

1. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yasal Dayanağı.....	20
1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Kuruluşu, Amacı, İlkeleri, Yetki ve Görevleri.....	20
1.1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yayın İlkeleri.....	21
1.1.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Görev ve yetkileri.....	21
1.2. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Karar ve Yönetim Organları.....	22
1.2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yayınlarındaki Yasal Sorumluluklar.....	23
2. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Hizmetlerinin Yürütülmesi ve	

Örgütlenme.....	25
2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun İdari Örgütü.....	25
2.1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Personel Yapısı.....	26
2.1.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Mali Yapısı.....	27
2.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Teknik ve Program Örgütü.....	27
2.2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Teknik Yapısı.....	28
2.2.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Program yapısı.....	28

II. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU YAYINLARININ

DÜZENİ.....	30
1. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Radyo yayınları.....	30
1.1 Bayrak Radyosu.....	30
1.1.1 Bayrak Radyosu Yayınlarının İçeriği.....	30
1.1.2 Bayrak radyosu Yayınlarının Alanı.....	32
1.2 Bayrak International.....	33
1.2.1 Bayrak International Yayınlarının İçeriği.....	33
1.2.2 Bayrak International'ın Yayın Alanı.....	33
1.3 Bayrak FM.....	34
1.3.1 Bayrak FM Yayınlarının İçeriği	34
1.3.2 Bayrak FM'in Yayın Alanı.....	35
1.4 Bayrak Klasik.....	36
1.4.1 Bayrak Klasik Yayınlarının İçeriği.....	36
1.4.2 Bayrak Klasik'in Yayın Alanı.....	36
2. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Televizyon Yayınları.....	36
2.1 BRT TV 1.....	36
2.1.1 BRT TV 1 Yayınlarının İçeriği.....	37
2.1.2 BRT TV 1'in Yayın Alanı.....	39
2.2 BRT TV 2.....	41
2.2.1 BRT TV 2 Yayınlarının İçeriği.....	41
2.2.2 BRT TV 2'nin Yayın Alanı.....	42
2.3 BRT INT Uydu Yayınları.....	42
2.3.1 BRT INT Uydu Yayınlarının İçeriği.....	43
2.3.2 BRT INT Uydu Yayınlarının Alanı.....	43

2.4 BRT Internet Web Sitesi.....	43
2.4.1 BRT Internet Web Sitesi'nin İçeriği.....	44
2.4.2 BRT Internet Web Sitesi'nin Yayın Alanı.....	44

III. BÖLÜM

I. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU YAYINLARIYLA İLGİLİ

ARAŞTIRMA.....	45
1. Örnekleme.....	45
2. Yorum.....	46
2.1 Genel Değerlendirme.....	46
2.2 Yaş Guruplarına Göre apraz Değerlendirme.....	50
2.3 Cinsiyete Göre apraz Değerlendirme.....	53
2.4 Mesleklere Göre apraz Değerlendirme.....	56
2.5 Yerleşim Yerlerine Göre apraz Değerlendirme.....	60
2.6 Eğitim Durumuna Göre apraz Değerlendirme.....	63
2.7 BRT TV Kanallarına Göre apraz Değerlendirme.....	67
2.8 Yerli TV Kanallarına Göre apraz Değerlendirme.....	67
2.9 BRTK TV Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlara Göre apraz Değerlendirme.....	68
2.10 BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Kanallara Göre apraz Değerlendirme.....	70
2.11 Yerli Radyo Kanallarına Göre apraz Değerlendirme.....	71
2.12 BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlara Göre apraz Değerlendirme.....	72
2.13 Genel Görüşlere Göre Değerlendirme.....	73

SONUÇ

KAYNAKÇA

DİZİN

I. BÖLÜM

I. 1963 OLAYLARI ÖNCESİNDE KIBRIS'TA RADYO – TELEVİZYON İSTASYONLARI

1. Kıbrıs Askeri Radyo İstasyonu: (Cyprus Forces Broadcasting Service)

Kıbrıs'ta kurulan ilk radyo istasyonu idi. İngiliz ordusu tarafından 1948 yılında Lefkoşa yakınlarında kurulmuştu. Bu radyonun esas amacı Kıbrıs'ta üslenmiş bulunan İngiliz ordusuna yönelik yayınlar yapmaktı. Ayrıca da Kıbrıs Alayına yönelik her gün yarım saatlik Rumca bir program, 1949'dan itibaren de haftada iki defa yarımşar saatlik Türkçe bir program yayınlamaya başladı.

Rumca ve Türkçe yapılan kısa süreli yayınların dışında tüm yayınların dili İngilizce olmasına rağmen, adada başka radyo istasyonunun olmayışı, yayınların ilgiyle izlenilmesine neden oldu. Bunun sonucunda da 1950'de radyo ruhsat sayısı, 1945 yılınıninkinin çift katı oldu.⁽¹⁾

FBS Kıbrıs halkına yönelik kısa Rumca ve Türkçe programlarına ek olarak, Kıbrıs Sömürge hükümetinin resmi sözcülüğünü de yürütmeye başladı. Bu nedenle İstihbarat Dairesi'nin Kıbrıs ile ilgili olarak hazırladığı güncel konulardan bir tanesini haftada bir defa yayınlarına aldı. Rumca yayın saatlerini de arttırdı. FBS'in programları çiftçilere, kooperatifçilere, müzikseverlere yönelikti. Bu programlar Kıbrıs Radyosu kurulduktan sonra da bir süre daha devam etti.

1960'da Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasından hemen önce FBS Larnaka'daki Dikelya İngiliz üssüne taşınarak oradan yayın yapmaya başladı. Bu radyo bugün de İngiliz Üslerinde yaşayan İngiliz askerlerine ve ailelerine yönelik İngilizce yayınlarını hala sürdürmektedir. Yayınları adanın her yerinde çok net bir biçimde işitilip dinlenebilmektedir.

1). Dedeçay, S.S. "Kıbrıs'ta Enformasyon Veya Yazılı ve Sözlü Kültür", L.Ö.T.Ü Yayınları, Lefkoşa 1998, s.45.

2. Kıbrıs Radyo İstasyonu: (Cyprus Broadcasting Service)

1948 yılında kurulan FBS'in yayınlarına Kıbrıs halkının büyük ilgi göstermesi üzerine İngiliz Sömürge Hükümeti 1950 yılında Kıbrıs'ta bir radyo istasyonu kurmak için çalışmalara başladı. Sömürge Hükümeti radyo istasyonu kurulması için 193.000 Sterling bağışta bulundu. Bu bağışın 85.000 Sterling'i radyo istasyonunun kurulmasına ve binaların inşaatına harcandı.⁽²⁾ 1951'de radyo istasyonunun inşaatı sürerken, radyo için gerekli personelin eğitimi de yapıldı. Eylül 1952'de deneme mahiyetindeki ilk yayınlara başlandı. Düşük güçlü bir verici ile yapılmaya başlanan bu deneme yayınlarının amacı, dinleyiciden gelecek olan eleştirileri ve önerileri inceleyip değerlendirmektir. Deneme yayınlarının sinyalleri 15 mile kadar ulaşabiliyordu.

2 kilowatt ile sınırlandırılmış olan vericilerin frekansı 692 kilocycle idi ise de, 1484 KCs üzerinden ikinci bir kanaldan da yayın yapmak için Kıbrıs Radyo Servisi'ne resmen izin verildiğinden bu ikinci kanaldan da deneme yayınları başlatıldı.

İnşaat 1952'de tamamlandı. Radyo binası gayet modern olarak geliştirilmiş en yeni akustik ve teknik metotlara uygun bir biçimde inşa edilmişti. Müzik programları, tiyatro kaydı yapılabilecek stüdyoları mevcuttu.

Deneme mahiyetinde başlatılmış olan ilk radyo yayınları üç dilde (İngilizce, Türkçe, Rumca) hazırlanıp yayınlanıyordu. Kuruluşunun başlıca amacı ise Kıbrıs halkına hizmet olduğundan bu çerçevede programlar hazırlanıyordu. Ülkede gerçekleşen festivaller, panayırılar, kilise ayinleri, müzik topluluklarının konserleri radyo yayınlarında yer alıyordu. Ayrıca çarşı esnafına, tüccara, tarım sektöründe çalışanlara yönelik ve mesleki bilgilerini geliştirilebilecek yararlı programlar da yapıldı. Fakat yine de yayınların büyük bir kısmını müzik yayınları tutuyordu. Kıbrıs Radyosu haber bürosu ise 4 Ekim 1953'te Kıbrıs Valisi tarafından törenle resmen açıldı. 4 Ekim 1953'te resmen hizmete giren Kıbrıs Radyosu'nda Kıbrıs halkının haberlere ve radyo yayınlarına olan olağanüstü ilgisini gören sömürge hükümeti, Kıbrıs'ın tüm şehir ve kasabalarında 1954'ten itibaren, mahalli haber

2). a.g.e. s. 46.

büroları açarak, haber bültenlerinin % 45'ini yerli haberlerin oluşturmasını sağladı

Hem Rumca hem de Türkçe yayın saatlerinin artırılması ve FBS'in Kıbrıs'taki İngiliz kolonisine yönelik tatminkar yayınlarından ötürü Kıbrıs Radyosu'ndaki İngilizce program saatlerinde herhangi bir değişiklik yapılmaması karara bağlandı. Ancak bu kararın yürürlüğe konmasından hemen sonra 1955 yılı başında birinci kanal 692 kilocycle'dan sadece Rumca yayın yapılması; ikinci kanal 606 kilocycle'dan İngilizce, Türkçe ve bazı Rumca yayınların yapılması planlandı. Ama bu gerçekleşmeden önce, 1 Nisan 1955'te, Rum tedhiş örgütü EOKA radyo binasına 3 saatli bomba yerleştirdi. Bu bombaların patlaması sonucu radyo stüdyolarında büyük tahripler oldu. Radyonun yayın saatlerinin uzatılması kararı gecikmeli de olsa yürürlüğe girdi ama ikinci bir bombalama olayı daha gerçekleşti. Bu kez radyonun kütüphanesi zarar gördü.. Burada 2000 gramofon plağı zarar gördü. Bu arada bir bomba da patlamadan imha edildi. Yayınlar yine de kesintisiz sürdürüldü.

1 Temmuz 1956'dan itibaren Kıbrıs Radyosu'nun yayınları adanın her tarafından işitilmeye başlandı. 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluş arifesinde, Kıbrıs Radyosu, yayınlarını *"Atalasa'daki iki tane 20 kw gücündeki verici; Limasol'da ve Baf'ta kurulan röle istasyonlarındaki 2'şer kw'lık vericiler; ve Olympus dağına kurulan VHF linki, aracılığı ile"*⁽³⁾ tüm adada rahatlıkla duyurabilmeye başladı.

Kıbrıs Radyo İstasyonu kurulduğunda, direk Hükümet Sekreteryasına bağlı olan İstihbarat Dairesine bağlı idi. Ancak 1 Nisan 1955'te radyonun sabote edilmesi ve politik durumun adada gittikçe kötüleşmesi üzerine Sömürge Hükümeti İstihbarat Servisleri Dairesinde değişiklik yaptı ve İstihbarat Servislerini a) Kıbrıs Radyo İstasyonu Müdürlüğü ve b) Halkla İlişkiler Dairesi Müdürlüğü olarak ikiye ayırdı. Bu iki dairenin faaliyetlerini koordine edecek bir genel müdür tayin etti. 1958 yılı sonunda Türkiye ve Yunanistan arasında varılan politik antlaşmanın Kıbrıs'taki müspet etkisini gören Sömürge Hükümeti, 1 Ocak 1959'da çıkardığı yeni bir radyo-televizyon yasasıyla Kıbrıs Radyosu'nu, "Cyprus Broadcasting Corporation – Kıbrıs

3). a.g.e. s.52.

Radyo-Televizyon Korporasyonu” adı altında özerk ve tarafsız bir kuruluş haline getirdi.

3. Kıbrıs Radyo – Televizyon Korporasyonu: (Cyprus Broadcasting Corporation)

İngiliz Sömürge hükümeti Rum halkı ve tedhiş örgütü EOKA ile yüzyüze gelmeksizin arzu ettiği eğitsel veya belgesel filmleri ve politik düşünceleri televizyon aracılığı ile kolaylıkla gösterebileceğine ve bu vesileyle de Kıbrıs’ta kültürel ve ekonomik varlığını sürdürebileceğine inanıyordu.

İngiliz Sömürge Hükümeti bu düşüncelerle yola çıkmasaydı Kıbrıs’ın 1957 yılında televizyona kavuşması mümkün olmayacaktı. Çünkü Bağdat’taki televizyon deneme yayınları hariç, Kıbrıs Televizyon İstasyonu, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz’de kurulacak ilk televizyon istasyonu olacaktı. Ayrıca, İngiliz sömürgesindeki ülkelerde, hükümet tarafından yönetilecek ilk televizyon kurumu yine Kıbrıs’ınki olacaktı.⁽⁴⁾

15 Ekim 1957’de Kıbrıs Valisi Sir John Harding tarafından Kıbrıs Televizyon Servisi törenle açıldı. Mart 1958’de televizyon yayınları hem Larnaka hem de Limasol’dan net bir biçimde izlenmeye başlandı. Televizyonun İngilizce, Türkçe ve Rumca’dan oluşan ilk deneme yayınlarının süresi bir buçuk iki saat olup haftada iki gece idi. 1 Ocak 1959’dan itibaren ise televizyon yayın saatleri uzatıldı, günleri artırıldı ve “Cyprus Broadcasting Corporation” adı altında özerk bir kuruluş haline getirildi. Kıbrıs’taki Radyo ve Televizyon yayınları, Kıbrıs Radyo ve TV yayınlar kanunu fasıl 300 (a) altında konulmuş olup 1959 yılında bir devlet kuruluşu olarak hizmet görmeye başlamıştı. Radyo ve televizyon Kıbrıs Cumhuriyeti döneminde Bakanlar Kurulu tarafından oluşturulan bir yönetim kurulu tarafından yönetilmekteydi.⁽⁵⁾ Radyo-Televizyon yayınları ile ilgili 1960 Kıbrıs Anayasasına konan ve radyo ve televizyon yayınları ile personelinin %30’unun Türkçe ve Türk; % 70’inin Rumca ve Rum olmasını öngören 171. maddeden dolayı Radyo - Televizyon Korporasyonu Yönetim Kurulu, üç Türk ve yedi Rum’dan oluşuyordu.

4). a.g.e. s.76

5). Sayıl, A. “Bayrak... Bayrak... Bayrak... Bayrak Radyosunun İlk Üç Ayında Yaptığı Tarihi Yorumlar”, K.T.M.D. Yayını: 9, Lefkoşa Şubat 2000, s.1.

Yayın programlarının saatleri de aynı orana göre düzenleniyordu. 1963'te Türklerle Rumlar arasında patlak veren silahlı çatışmalar nedeniyle Rum kesiminde olan Radyo İstasyonu'na Türk memurların gitmesi imkansızlaşınca, Rumlar tüm radyonun yönetimini ele aldılar ve radyo programlarını yeniden düzenleyerek yayın saatlerini de artırdılar.⁽⁶⁾ Artık Kıbrıs Radyo-Televizyon Korporasyonu otomatikman bir Rum radyo-televizyon kurumuna dönüşmüş oldu.

II. 1963 OLAYLARI SONRASINDA KIBRIS'TA KURULAN BAYRAK RADYO TELEVİZYONU

1. Kuruluşundan Barış Harekatı'na Bayrak Radyosu (1963 – 1974)

1960 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşundan 1963 yılının son haftasına kadar, Kıbrıs Radyo Televizyonu'nun yönetimi ve yayın programları ile bütün ayrıntılar, Kıbrıs Anayasası'nda ve Kıbrıs Radyo Televizyon Korporasyonu yasasında belirtilen kurallara göre düzenlendiğinden, yayınların Türkçe Bölümünden sorumlu Kıbrıslı Türk personelin hazırladığı programlar en ufak bir sansüre tabi tutulmaksızın yayınlanıyordu. Fakat 1962'den itibaren: Bayraktar Camiine bomba konmasından; Basın mensubu iki politikacı Ayhan Hikmet ve Muzaffer Gürkan'ın öldürülmesinden; Dr. Küçük'ün mecliste vergi yasasını veto etmesinden; Makarios, 1960 Kıbrıs Anayasa'sında yapılması gereken değişiklikleri 13 madde halinde hazırladığı bir memorandum'u Türkiye ile Yunanistan'a resmen sunuşundan; sonra, Kıbrıs radyosunun Rum yöneticilerinin yayın için hazırlanan Türkçe programların metinlerini, önceleri gizliden gizliye, sonra da açıktan açığa kontrol etmek istemeleri üzerine, 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti'nin hukuki temelinde yatan Türk-Rum dostluğunun ve işbirliğinin çok çabuk zedelenmesine yol açtı.⁽⁷⁾ 21 Aralık 1963'te başlayan çatışmalardan hemen sonra, Rum kesiminde kalan Kıbrıs radyosunu, Kıbrıslı Türk personel, bir daha dönmek üzere terk etti.

6). Dedeçay, s.53.

7). a.g.e. s.55.

Kıbrıs'ın çeşitli bölgelerinde mahsur durumda yaşamak zorunda bırakılan ve bir radyo istasyonundan yoksun Kıbrıs Türkleri, adanın diğer bölgelerinde yer alan kritik olaylardan habersiz yaşıyorlardı. Rum radyosu Kıbrıslı Türkleri yanıltıcı telaşa düşürücü ve yanlış ve yanlış haberler vermekte idi. Ayrıca Kıbrıs Türkleri'nin dış dünyayla teması imkansızdı. Kıbrıs Türkü sesini ve davasını, varolma mücadelesini dünyaya duyurmalı idi. Bu acı gerçeği dikkate alan Türk Liderliği, bir radyo istasyonunun derhal kurulması gerektiğini düşünüyordu.

Günlerden 24 Aralık 1963 Salı. Türk liderliği gereken direktifi verdi. "Kahraman Mücahitlerimizin sesini doğru olarak yansıtacak bir radyoya ihtiyaç vardır." Bu direktif, o gün siperde bulunan mühendis ve mücahitlere duyuruldu. Ve çalışmalar başlatıldı. Varolma mücadelesi içinde olan Kıbrıslı Türklerin Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) adlı örgütü de bu girişime önyak oldu ve Kıbrıs Türkünün sesini Lefkoşa dışına çıkarmak maksadıyla Ali Gürsoy, Özer Berkem, Tuğrul Hilmi, Özker Küfi, Özkan Ragıp, Orhan Atai, Erdoğan Naim, Hasan Gazi, Muammer Raşit, Kubilay Halluma, Ersoy Talat, Yusuf Gazi gibi isimler biraraya gelip çalışmaları birlikte yürüttüler. İlk olarak, üzerinde verici maksatları için kullanılabilecek lambalar bulunan sinema amplifikatörlerine baş vuruldu. Teknisyenler çalışmalarının ilk meyvesini almaya başlamışlardı. Sinema amplifikatörleri, verici cihaza döndürüldü. İlk yayın 250 metrelik bir alandan duyulabiliyordu.

Radyonun kurucuları arasında bulunan Ali Gürsoy radyo kurma fikrini zamanın Cumhurbaşkanı Muavini Doktor Fazıl Küçük'e açtı ve onun da onayını aldı. Cihaz temini için mücahitlerden yardım isteyen Ali Gürsoy, Mehmetali Tremeşeli komutasında 10 mücahitle 24 Aralık 1963 gece yarısı Rumların ateşi arasından Rum kesimine geçerek Orhan Şevket'in deposunda bulunan askerden alınma hurdalıklar arasında verici cihaz olarak kullanılabilecek ancak birçok aksamı eksik bir cihazı bulup Türk tarafına getirdiler. Cihaz Dr. Küçük'ün ikametgahındaki garaja yerleştirildi. Cihazın Redresör ünitesi yoktu. Cihazın geçici olarak çalışması için 100 adet aküye ihtiyaç vardı. Türk Mukavemet Teşkilatı'nın istemi ile Lefkoşalıların araçlarından aküler toplandı. Akülerin toplanması için Fikri Macila ve mücahitler yardımcı oldu. Toplanan aküler işaretlendi, kayıt tutuldu. Toplanan akülerin bakımı Lefkoşa'da bulunan, Bataryacı Kemal'e verilmişti. Bataryacı Kemal de o zor koşullar altında aküleri birbirine ekleyerek enerji üretmişti.

25 Aralık 1963 tarihinde radyo Orta dalga 1500 Kc. 200 metre dalga uzunluğu üzerinden saat 09.00'da, "BAYRAK, BAYRAK, BAYRAK... BAYRAK, BAYRAK, BAYRAK... BURASI KIBRIS TÜRK MCAHİDİNİN SESİ. BAYRAK, BAYRAK, BAYRAK...sözleriyle ilk yayın hayatına başlıyordu.⁽⁸⁾ O günkü görünüm şöyleydi. Verici cihaz ve stüdyo Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Fazıl Kk'n garajında idi. Verici cihaz 1509 tipi askeri cihaz, besleme nitesi ise 100 adet 12 Voltluk aküden oluşmakta idi. Stüdyo cihazları olarak ise 8 adet telefon ahizesinden yapılmış mikrofon ve Mikrofonları idare eden bir anahtar vardı. Anten olarak ise 40 ayak yüksekliğinde bayrak direği kullanılmakta idi. Beslenme kablosu ise alelade cereyan telinden oluşuyordu. Ne yazık ki yayın süresi sadece 5 dakika idi. O günlerde , Kemal Tunç ile ner Ulutuğ radyonun programlarını düzenlemek üzere grevlendirilmişlerdi ve ilk anonsları da onlar gerçekleştirmişti. Ancak 100 adet 12 voltluk ak ile çalışan radyonun daha uzun süre yayın yapabilmesi için bazı çalışmaların yapılması gerekiyordu. Srenin 5 dakikayı aşamamasının nedeni 8 adet telefon ahizesinden oluşan mikrofon teşkilatı idi. Spiker 5 dakikalık konuşma sırasında 8 adet anahtarı kontrol eden teknisyenin direktifi ile başını ahizeden ahizeye çevirip konuşmasını tamamlıyordu. Buna da are aranırken bir kişi Dr. Kk'n ikametgahında bazı cihazların ve kabloların bulunduğunu haber verdi. Bu cihazlar alınarak kontrol edildi. Bunlardan biri mikrofon, diğeri stüdyo mikseri, nc parça ise ferograf tipi bir ses alma cihazı idi. Bu cihazların yanında bir miktar da mikrofon kablosu bulunuyordu. Cihazlar alınırken yapılan araştırmada öğrenildi ki, 23 Aralık 1963 pazartesi günü Dr. Fazıl Kk'n sesini almak üzere Rum radyosundan gelen personel, bu cihazları ağırlığı nedeniyle, sonradan almak üzere orada bırakmışlardı. Bu cihazların bulunuşu bütün çalışanların moralinin yükselmesine neden oldu. Bu defa ele geçirilen cihazlar Dr. Kk'n garajının arka tarafına nakledilerek oradaki küçük bir keçi ağılına yerleştirildi. Orada bir stüdyo düzenlendi. Buradan haberler okunurken, çoğu kez bir keçinin bağırması mikrofondan dışarıya istemeyerek yayılıyordu. Bu stüdyonun kurulmasından sonra yayın süresi uzatıldı ve yayın ilkeleri tespit edilerek ortaya konuldu. Lefkoşa Serdarı

8). Grsy, A. "BRT'ye İlk Adım", BRT 1985 Yıllığı, BRTK Yayınları, Lefkoşa 1985, s.10.

buradan Kıbrıs halkına ilk defa hitabetti.⁽⁹⁾

28 Aralık 1963 Cumartesi sabahı Ahmet Yusuf (Atamsoy) gelerek Lefkoşa Serdarı'nın bir emrini çalışanlara tebliğ etti ve radyoyu Türk Mukavemet Teşkilatı adına devraldı. Zamanla, yönetici kadro tespit edildi. Bayrak Radyosu veya "Kıbrıs Türk Mücahidinin Sesi" askeri bir radyo addedildiğinden teşkilattan mücahit ilkokul öğretmeni Ahmet Yusuf Bayrak Radyosu'na müdür olarak görevlendirildi. *"Kıbrıs Radyosu'ndan Bayrak Radyosu'na intisap edebilen personel, politik durumun vehametini gözönünde tutarak, bu atamayı sineye çekmeyi, o gün için daha uygun bulurlar"*⁽¹⁰⁾ Bunun yanı sıra teknik kadro geliştirildi. Program yapımcıları ve spikerler arttırıldı. Bir takım spikerler İngilizce ve Rumca yayın yapmak üzere ayrıldı. Müdür yardımcılığı görevini Özer Debbağ üstlenmişti. Teknik kadroda ise Erdoğan Naim, Tuğrul Hilmi, Derviş Özer, Raşit Muammer, Yusuf Gazi, Kubilay Halluma, Özkan Ragıp Hüseyin ve Orhan Atai vardı. Program yapımcıları ve spikerler Üner Ulutuğ ve Kemal Tunç'tu. Operatörler Fuat Abdülkadir ve Yakup Aziz'di. Haberler bölümünde Hakkı Süha, Kemal Aşık, Ali Şakir, Cafer Mehmet vardı. İngilizce spiker Niyazi Ali, Rumca da Cafer Mehmet ve Seyfi Köprülü idi. 1 Ocak 1964 gününden itibaren Bayrak Radyosu'nun yayınları 3 kilometre mesafeden duyulur hale getirilmişti. Uzak mesafelere yayın yapabilmek için anten değerlendirmesi yapıldı. İki tip anten üzerinde duruldu. Yatay anten Saray Otel ile Merkezi Polis İstasyonu arasına polis subayı Özker Küfi tarafından çekildi. Bundan sonra da verici cihazın, antenin bulunduğu bölgeye gitmesi kararlaştırıldı. 18 Ocak 1964 akşamı verici cihaz sessizce mahkemelerin bulunduğu binada bir küçük odaya nakledildi. Artık Bayrak Radyosu'nun sesi 15-20 Km. uzaklıktan duyulabiliyordu. Yatay antenin de beklenen sonucu vermediği görülünce dikey bir anten dikilmesi düşünüldü. Antenin Hisar üzerinde emin bir yerde olmasına dikkat edildi. Hesaplamalara göre 146 ayak yüksekliğinde bir antene ihtiyaç vardı. Mehmet Süvari başta olmak üzere Telefon İdaresi mensupları, bu anten konusunu üzerine aldı. Yapılan ilk anten 60 ayak yükseltilebildi ve düştü. Fakat ümitsizliğe kapılmadı. 24

9). Bayrak Radyosu, "BRT 37 Yaşında" adlı program, 25/12/2000.

10). Dedeçay, s.55.

Şubat 1964 günü Hisarlar üzerine 126 ayak bir anten dikildi. 60 ayağı kafes şeklinde idi. 66 ayağı tek boru halinde, yukarıya çekilmek suretiyle eklendi. Yeni vericinin anten civarına götürülmesi düşünüldü. Bir tahta kulübe yapıldı. Cihaz oraya yerleştirildi. Stüdyo kurma zamanının da geldiği tespit edilince gizlilik bakımından uygun yer olarak Mevlevi Tekkesi'nin arka odaları seçildi. Haber servisi Bozkurt gazetesinin idare odalarında, program servisi ise mahkemenin küçük odasında idi. Orhan Atai'nin yıkılmak üzere olan binası da atölye olarak kullanılıyordu. Ancak Rumlar Bayrak Radyosu gelişmeler kaydettikçe, yayınlarını önleme çabalarını artırdılar. Yayını parazitlerle önlemeye çalışıyorlardı. Bir İngiliz askeri radyosu parazit yapmakla görevli idi. (F.B.S.) Türkler de Rumlara Lefkoşa'nın merkezi yerinde İdadi sokakta bulunan Mısırlı Apartmanı'nın terasına kurdukları bir parazit sistemi ile (o günlerde "Tel Koyma Sistemi" denirdi.) C.B.C'nin Televizyon yayınlarına parazit kondu. Bu parazit olayı üzerine geri adım atmak zorunda kalan Rumlar, Bayrak Radyosu yayınlarına koydukları paraziti kendiliklerinden kaldırdılar. Bu gelişmeler üzerine de Türkler de C.B.C'ye uyguladıkları parazit sistemini kaldırdılar.⁽¹¹⁾ Çalışmalar sonucunda, mart ayının başlarında oluşan ekip programladığı çalışmalarını sürdürerek 1500 Kc üzerinden 200 metre dalga boyunda ve 6-7 MC/ üzerinden Türkçe, İngilizce ve Rumca yayın yapabilecek bir cihaz geliştirildi. Yayın süresi böylece 7 saate çıkarıldı. 3 Mart 1964 ile 21 Aralık 1964 arasında teknisyenler Orta Dalga (1509 tipi) bir verici cihazı çalıştırmaya başladılar. Kısa Dalga vericisi kuvvetlendirildi. Parazit önleme işlemi inkişaf ettirildi. Redresör ünitesinin faaliyete geçirilmesiyle 12 voltluk bataryalar devreden çıkarılırken Bataryacı Kemal'in de görevi sona erdi.⁽¹²⁾

1966'da gerçekleştirilen yeni bir örgütlenme sonucu, Bayrak Radyosu Müdürü başka bir göreve atandı ve Kıbrıs Radyosunda çalışan Kıbrıslı Türk Personel Bayrak Radyosu'na çağrıldı. Yapılan yeni düzenlemeyle Hakkı Süha, Genel Müdürlüğe, Suphi Rıza ise Program Yayın Bölümü Başkanlığına getirildi. 1968'de Program Amirliği yardımcısı olarak Harid Fedai atandı. Suphi Rıza'nın emekli

11). Sayıl, s.10-11.

12). Bayrak Radyosu, "BRT 37 Yaşında" Adlı Program, 25/12/2000

olması üzerine de Harid Fedai Program Amiri oldu.

Kasım 1967 yılına kadar, Bayrak Radyosuna yapılan atamalar Kıbrıs Rum Radyosu'ndaki baremler esas alınarak yapılıyordu. Ancak Bayrak Radyosu askeri bir radyo niteliği taşıdığından, yapılan tüm atamaların, Sancaktarın onayından geçmesi gerekiyordu. 1972'de ikinci bir reorganizasyondan sonra Genel Müdür ve 3 Genel Müdür Yardımcılığı ihdas edildi. Genel Müdür yine Hakkı Süha oldu. Yayın Bölümü'nden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Fehmi, Teknik Bölümü'nden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Tuğrul Hilmi ve İdari Bölümü'nden sorumlu Genel Müdür yardımcısı olarak ise Harid Fedai görevlendirildi. Bu mevkiler Bayrak Radyosu'nu kurumlaştıran yasanın çıkışına kadar devam etti.

1963 sonu kurulmuş olan Bayrak Radyosu'nun çok çabuk olumlu sonuçlar verdiğini gören askeri ve sivil yöneticiler bölgesel yayın yapan başka radyoları da kurdular. 10 Şubat 1964'te kurulan Mağusa Canbulat Radyosu, yayınlarını 1987 yılına kadar sürdürdü. 7 Ocak 1964'te Lefke Sancak Radyosu kuruldu. Bu radyo da yayınlarını düzensiz bir biçimde 1974 Barış Harekatı ertesine kadar sürdürdü. 14 Ocak 1964'te kurulan Gazi Bağ'ın Sesi radyosu da 1974 Barış Harekatı ile Baflı Türklerin Kuzey Kıbrıs'a nakledilişlerine kadar yayınlarını sürdürdü. 7 Mart 1964'te kurulan Larnaka Doğanın Sesi radyosu da 1974 Barış Harekatı ile Larnakalı Türkler Kuzey Kıbrıs'a nakledilene kadar yayınlarını sürdürdü. 1964'de Limasol'da kurulan radyonun yayın ömrü ise iki üç gün oldu. 1964 yılı ortalarında ise Anamur'dan yayın yapan Kıbrıs'ın Sesi Radyosu hizmete girdi. Kıbrıs'ın Sesi Radyosu yayınlarını 1979 yılına kadar sürdürdü. Bu radyoların Bayrak Radyosu ile yaptıkları işbirliği sonucunda Kıbrıs'ın en ücra köyünde yaşayan Kıbrıslı Türklere her türlü haberin anında ulaşması sağlanmış oldu.⁽¹³⁾

25 Aralık 1963'de kurulan Bayrak Radyosu 1966 yılına kadar aynı kanaldan üç dilde Türkçe, Rumca ve İngilizce olarak yayınlarını sürdürdü. 1966 yılında ise yaptığı yeni bir verici ile, Türk dilini ayırarak, iki ayrı kanaldan yayın yapmaya başladı. Bayrak Radyosu Türkçe dilinde yayınlar yaparken yabancı dilde İngilizce ve Rumca yayın yapan diğer kanal ise Radyo 2 olarak adlandırıldı. Yabancı Dil

13). Dedeçay, s.57.

Kanalında Rumca ve İngilizce haber, yorum ve programlar sürdürüldü. Yabancı Dil Kanalı 1966 yılında günün belirli saatlerinde yayın yapıyordu. Bu tarihte programlar haftalık yapılıyor, bu programları gösteren bir defter hazırlanıyordu. Bu defterde programlarla beraber bir yayın süresinin ne kadarının kültür ne kadarının eğlence ve ne kadarının topluma haber ve eğitim ileteceği saptanmaktaydı.⁽¹⁴⁾

Bayrak Radyosu'nda reklamcılığa 1966 yılında başlandı. Bu bölümde bir tek personel görev aldı. Günde 10-15 dakika reklam yayınına Bayrak Radyosu'nda yer verildi.

1973 yılında Türkçe yayın vericisi 10 Kw'lık bir güce yükseltilerek çok daha geniş bir alana seslenme imkanı doğmuş oldu.

1974 Barış Harekatı'nın gerçekleşmesine kadar Bayrak Radyosu ve Radyo 2 yayınlarını gücünü artırarak sürdürdü.

2. Barış Harekatı'ndan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Bayrak Radyo Televizyonu (1974 – 1983)

Bayrak Radyosu 1963'ten 1974 Barış Harekatı'na kadar düzenli bir gelişme temposu göstermişti. 1963'de 5 dakikalık kısa aralıklarla başladığı yayınlarını gittikçe artırmıştı. 1974'e gelindiğinde ise günde 16.5 saatlik yayın kapasitesine ulaşmıştı.

20 Temmuz 1974 yılına gelindiğinde Kıbrıs'ta Barış Harekatı başlatılmış ve Bayrak Radyosu da bu dönemde görevlerine bir yenisini eklemişti. Bayrak Radyosu 1974 Barış Harekatı sırasında tüm gelişmeleri, Kıbrıslı Türklere ve Dünyaya dakikası dakikasına duyurmuştu. Ayrıca sancaklara ve köylere yönelik yaptığı özel yayınlarla haberleşme birimi görevini de yerine getirmişti. Bayrak Radyosu bu dönemde mevzide savaşan mücahit ve askerin moralini yüksek tutmak, doğru ve erken haber vermek görevini de yürütmüştü. 1974 Barış Harekatı sonrasında dışa açılma olanağının doğmuş olması Radyonun da gelişmesine olanak sağlamıştı.

1974 sonrasında Bayrak Radyosu verici cihazları ve stüdyosu, Hisar altındaki mahzenden alınarak, önce İngiliz Hükümeti Binaları olarak anılan ve daha sonra

14). Bayrak Radyosu, "BRT 37 Yaşında "Adlı Program, 25/12/2000.

mahkeme binaları olarak kullanılan Atatürk Meydanı'ndaki binaların bir kısmına yerleştirilip yayın yapılmaya devam edildi. Daha sonra ise yine Atatürk Meydanı'nda bulunan postane binalarının üzerine taşındı ve yayınlarını BRT sitesine taşınana kadar buradan sürdürdü. 1974 sonrasında 06.30'da başlayan Türkçe yayın gece 23.00'e kadar kesintisiz sürdürülmüştü. Günde yaklaşık 17 saat yayın yapan radyodan yayınlanan eğitim ve kültür ağırlıklı programların yüzde oranı da artmıştı. Daha sonra yayın süresi 1 saat daha uzatılarak yayın saatleri 06.30-24.00 olarak düzenlenmişti. Yabancı Dil Kanalı'nın yayını da 5 saat uzatılarak 11 saate çıkarılmış ve 12.00-23.00 saatleri arasında yayın yapmaya başlanmıştı. Sonradan bu yayın da 1 saat uzatılmış ve 24.00'e kadar yayın yapılmaya başlanmıştı.⁽¹⁵⁾

30 Kasım 1976'da Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı yasaının yürürlüğe girmesi ile Bayrak Radyosu personeli 1963-1976 yılları arasında yaptığı görevlerinde mücahit olarak kabul edildi ve terhis olundu. Bundan sonraki atamalar Amme Hizmeti Komisyonu tarafından yapılmaya başlandı.

1974 öncesine kadar haber iletimi öncelikli konu olduğu için hem basit cihazlar ve el radyoları ile alınabilmesi, hem de daha uzak bölgelerden alınabilmesi avantajları gözetilerek özellikle Genlik Modülasyonlu orta dalga yayınları üzerinde yoğunlaşıldı, bu olanağın geliştirilmesine çalışıldı. Ancak 1974 yılından sonra durum değişti. 1974 öncesi uzak bölgelerde yaşayan ve tüm Kıbrıs'a dağılmış bulunan Türk toplumu adanın kuzeyinde bir araya toplandı.

Barış Harekatı'ndan hemen sonra, Sinandağı verici istasyonu TRT'den gelen teknik bir ekiple hasara uğrayan kısımlar tamir edilerek çalışır hale getirildi. 4 Ekim 1974'te TRT Adana Televizyon yayınlarını basit bir alıcı ile alıp Sinandağı'ndaki verici ile Kuzey Kıbrıs'a aktararak Bayrak Radyo Televizyonu adını aldı. Çukurova Televizyonu yayınları haftada üç kez aktarılmaya başlandı. Yayınlar 15 ay böyle sürdürüldü.

Ankara-Adana, Adana-Kıbrıs arasındaki link tamamlanarak 31 Aralık 1975'te Ankara merkez yayınları Kıbrıs'tan da izlenmeye başlandı. Bu televizyon yayınlarını adanın daha geniş bir bölgesine aktarmak için Lefke ve Orga'ya (Kayalar

15). BRT Yıllığı 1988, "BRT Yayınlarının Gelişimi", s.50.

Köyü) yansıtıcılar kondu. Ancak televizyon yayınlarının yerel olarak yapılması ve halkın ihtiyaçlarına ve Rum propagandasına cevap verilmesi amacıyla Türkiye Cumhuriyeti ve TRT yardımları ile Lefkoşa'da Kızılbaş bölgesinde 19 Temmuz 1976'da bir televizyon haber stüdyosu kuruldu. Bu stüdyodaki cihazlar Diyarbakır'dan sökülüp getirilmiş olan siyah beyaz cihazlardı ve siyah beyaz yayın yapılmaktaydı. Böylece Bayrak Televizyonu resmen hizmete sokuldu. 1 Temmuz 1979'da BRT Güneydeki CBC (Güney Kıbrıs'taki Radyo, TV. Müdürlüğü) ve TRT'den önce renkli televizyon yayınlarına geçti. 6 Temmuz 1979 tarihinde ise TRT ile sağlıklı link bağlantısı kurma çalışmaları tamamlandı. 1982'de Değirmenlik ve Doğruyol televizyon yansıtıcıları devreye girdi.

Bayrak Radyosu'nda 4 Aralık 1977'de FM yayınlarına geçildi. Böylece program içerikleri ve sayısı artırıldı. 1983'te Sinandağı'nda 3 FM kanalı bir televizyon dizgesi ve Yeni İskelede 28 Ekim 1983'de yeni verici merkezleri devreye sokularak orta dalga Türkçe vericisi 10 Kw'tan 100 Kw'a, orta dalga yabancı dil vericisi 7,5 Kw'tan 10 Kw'a ve FM kanalı da 7 Kw'tan 32 Kw'a, televizyon yayın gücü ise 5 Kw'tan 100 Kw'a çıkarılmış oldu.⁽¹⁶⁾

1983'den önce Bayrak Radyosu'nun en önemli işlevi Kıbrıs Türk Halkının davasını dünyaya duyurmaktı. Bu nedenle propaganda yönü ağır basan morali ayakta tutmaya yönelik programlar yayınların önemli bir bölümünü tutuyordu. Barış Harekatı'nın haklılığı ve en önemlisi Kıbrıs Türk Federe Devletini tanııtma amacına yönelik olarak programlar yeniden düzenlendi.

Bayrak Radyosu TRT ile işbirliğini bu dönemde artırarak sürdürdü. ve program ve materyal açısından TRT'den büyük yardım gördü. 1974-1983 arası dönemde TRT'den temin edilen takviye yayın materyali BRT yayınlarının yaklaşık % 10'unu tutuyordu. Diğer programlar Bayrak Radyosu bünyesinde hazırlanmaktaydı.

22 Temmuz 1983 tarihinde Bayrak Radyo Televizyon yasası çıkarıldı. (Sayı 50/1983) Böylece kuruluşun adı "Bayrak Radyo – Televizyon Kurumu" olarak değiştirildi. 1983 öncesinde BRT'deki atamalar diğer devlet kuruluşlarındaki

16). Bayrak Radyosu, "BRT 37 Yaşında" Adlı Program, 25/12/2000.

sistemle olmaktadır. Atama ve terfi işlemleri devletin bu görevi üstlediği Amme Hizmetleri Komisyonu vasıtasıyla yapılmaktaydı. BRT'nin ilk Müdürü Ahmet Atamsoy'dan sonra görevi devralan Hakkı Süha 1983 yılında Bayrak Radyo Televizyonu Kurum olunca, BRT Kurumu ve Yönetim Kurulu başkanlığına getirildi. Ancak onun emekli olması üzerine göreve Özer Berkem atandı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 15 Kasım 1983 tarihindeki ilanına kadar Bayrak Radyo Televizyon Kurumu teknik ve program açısından pek çok ilerleme kaydetti.

3. 1983'den Günümüze Bayrak Radyo Televizyon Kurumu (1983-2001)

22 Temmuz 1983 tarihinde geçen yasayla Bayrak Radyo Televizyon Kurumu olarak anılmaya başlayan kuruluştaki teknik ve program açısından yeni atılımlar yapıldı. 15 Kasım 1983'te Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilanı Bayrak Radyo Televizyonu'ndan anında duyuruldu. Bağımsızlık Bildirgesi Türkçe, İngilizce olarak radyo kanallarından herkesin bilgisine sunuldu. Radyo ve Televizyonda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ilanı ve KKTC Meclisi önünde yapılan konuşmalar anında aktarıldı. Kıbrıs halkının yaşadığı coşkuya Bayrak Radyo Televizyon Kurumu da yayınlarıyla katıldı.

BRT Kurum olduktan sonra teknik açıdan gelişmeler devam ederken personelin eğitimi de tüm hızla başlatıldı. Bu çerçevede TRT'nin yanı sıra İngiltere ve Almanya'ya da eğitim için eleman gönderildi.

15 Ocak 1984 Kıbrıs Türk Toplumunun lideri Dr. Fazıl Küçük'ün ölüm tarihi. Bu acılı günde düzenlenen törenler Bayrak Radyo Televizyon Kurumu yayınlarıyla anında aktarıldı. Bayrak Radyosu Selimiye Camii'nden başlayarak tüm töreni naklen radyodan verdi. 1984 yılında ise BRTK yıllığı yayınlanmaya başladı. BRTK'da yapılan faaliyetlerin ve yayınların tanıtıldığı dergi yılda bir kez yayınlandı ve 1988 yılına kadar yayın hayatına devam etti.

2-4 Temmuz 1984 tarihlerinde Türkiye Başbakanı Turgut Özal'ın Kuzey Kıbrıs'a yaptığı 3 günlük resmi ziyareti sırasında, Kuzey Kıbrıs'ın değişik bölgelerinden radyo olarak 6, televizyon olarak ise 2 naklen yayın gerçekleştirildi. Bu televizyondan gerçekleştirilen ilk naklen yayın idi. BRT'nin stüdyo dışında ilk kez gerçekleştirdiği televizyon naklen yayınları sırasında, TRT'nin teknik olanaklarından yararlanıldı.

1984 yılı içinde yabancı dil yayınlarına Arapça haber ve yorumlar da eklendi. Komşu ülkelere yönelik tanıtım görevi de üstlenen “Merhaba Dostlar” programı Türkçe, Arapça ve İngilizce birlikte kullanılarak hazırlandı.

1986 yılında BRTK, merkezi New York’ta bulunan uluslararası EMMY Ödülleri yarışmasına dokümanter dalında 60 dakikalık bir televizyon filmi ile katıldı. BRTK’nın yapıtı, Lefkoşa’nın Türk bölgesindeki Bizans, Lüzinyan, Venedik ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerine ait arkeolojik yapılarla tarihi eserleri konu aldı.⁽¹⁷⁾

1988 yılı Bayrak Radyosu’nun kuruluşunun 25. yıldönümü olması nedeniyle Amblem yarışması düzenlendi ve bu yarışmada birinciliği Hikmet Uluçam’ın çizdiği amblem aldı. İkinci Alev Bozer’in amblemi gelirken, üçüncü yine Hikmet Uluçam’ın çizdiği amblem oldu. Hasan Erhan’ın amblemi ise övgüye değer bulundu. Yine 1988 yılında düzenlenen III. Akdeniz Akdeniz Müzik Festivali’ne katılım organizasyonunu BRTK üstlendi, KKTC aday şarkılarını toplayarak İstanbul’a ulaştırdı ve orada yapılan ön-elemede Ender Bahri’nin Çağrı adlı şarkısı finalist olarak saptandı. 8 Ekim 1988 gecesı yapılan yarışmada KKTC BRTK organizasyonuıa tanıtılmış oldu.⁽¹⁸⁾

BRTK 1988 yılı içinde 21 Aralık 1963 – 1 Ekim 1974 dönemini kapsayan Milli Mücadele yılları döneminde yaşanmış olayları içeren bir “Anı Yarışması” düzenledi. Yarışmada Burhan Mahmudoğlu’nun “Bir Silahşörün İntikam Ülküsü” adlı yapıtı birinciliğe layık görülürken, “Özgürlüğün Bedeli” adlı yapıtı ile Sözal Gürçınar’ın anısı ikincilik, ve Osman Nuri Ahmet Hulusi de “Esaretimin İlk Dört Günü” adlı anısı ile üçüncülük ödülünü aldı.

BRT Kurumu, Şükran-88 etkinlikleri çerçevesinde ulusal mücadelemizi konu alan bir Şiir ve Öykü yarışması düzenledi. Bu yarışmada şiir dalında birinciliği “Ağıtlar Ve Şölenler” adlı şiiri ile Mehmet Kansu aldı. “Adını Koymuşken Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti” adlı şiiri ile Zehra Serçe ikinciliği ve Mahmut İslamoğlu

17). TAK Bülteni, “Kıbrıs”, 16/9/1986, s.5.

18). Gündüz, E. “III. Akdeniz Akdeniz Müzik Festivali”, BRT 1988 Yıllığı, BRTK Yayını, Lefkoşa 1988, s.40.

“Şükran Hepinize” adlı şiiri ile üçüncülüğü kazandı. Öykü dalında ise “Uzun Geceler” adlı yapıtı ile Hüseyin Tilki birincilik, “Herhangi Birisi” adlı yapıtı ile Rabia Yılmaz ikincilik ve “Bir Arslanın Kükreyişi” adlı yapıtı ile Şenay Hacısüleymanoğlu üçüncülük ödülüne layık görüldü.⁽¹⁹⁾

13 Şubat 1987’de BRTK Sitesi’nin temelleri atıldı ve 16 Kasım 1988’de de Sitenin birinci etabının açılışı yapıldı. 14 Kasım 1987’de ise Selvilitepe verici istasyonu hizmete girdi. Bayrak Televizyonu 1987 yılına kadar aynı kanalı paylaşım esasına göre kullanarak TRT ile ortak yayın yapıyordu. 1987 yılında hizmete giren vericilerle birlikte tamamen ayrı bir yayın kanalına sahip oldu.⁽²⁰⁾

1990-1991 yıllarında Türkiye’de yayınlanan özel televizyon yayınları da BRTK vericileri aracılığıyla Kıbrıs’ta izlenmeye başlandı.

20 Temmuz 1994’de ağırlıklı olarak Türkçe sözlü müzik yayını yapacak olan Bayrak FM radyosu hizmete girdi. 15 Şubat 1997’de, 1990 yılına kadar yabancı dil yayınlarını sürdüren “Radyo 2”nin adı “Bayrak-International” olarak değiştirildi. 1 Aralık 1997 tarihinde ise klasik müzik yayını yapmak üzere, Bayrak Klasik’in yayına başlaması ile BRTK bünyesinde yayın yapan radyo sayısı 4’e çıktı. BRT 1 televizyonunun yanısıra 1997 yılında deneme yayına başlayan yabancı dil ağırlıklı BRT 2 televizyon kanalı ile de televizyon kanalı sayısı da 2’ye çıktı.

BRTK’nın 1997 yılında düzenlenen “Hemodiyaliz Kampanyası”na katkı koyması kamuoyunda takdirle izlendi. 22 Mart 1997 cumartesi günü düzenlenen canlı yayınlarla radyo ve televizyonda, kampanyanın hedefi olan 10 milyar aşılarak 18 milyar Türk Lirası bağış toplandı.

1997 yılında BRT 23 Nisan Çocuklar arası Resim yarışması düzenlendi ve bu gelenekselleştirilerek her yıl yapılmaya başlandı. 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı etkinlikleri çerçevesinde 1997 yılında “Gençlik Gözüyle Ulusal Kıbrıs Davası ve Çözüm” konulu Yazı yarışması düzenlendi.

BRT Televizyonuna naklen yayın aracı 1997 yılında düzenlenen bir törenle TRT tarafından hediye edildi. TRT – BRT ortak çalışmaları olarak hazırlanan araç 4

19). Savim, S. “Haberler”, BRT 1988 Yıllığı, BRTK Yayını, Lefkoşa 1988, s.46.

20). a.g.e. s.46.

kamera ile çalışabilecek kapasiteye sahip. 1997 yılında ayrıca BRTK'nın Ankara, Gazi Mağusa ve Girne büroları hizmete girdi. Gazi Mağusa Bürosu 15 Mart 1997'de, Girne Bürosu 28 Ağustos 1997'de açıldı.

BRTK, KKTC Güzellik Yarışması'nın organizasyonuna da 1997 yılında katılmaya başladı.⁽²¹⁾ KKTC Güzellik Yarışmaları BRT 1 Televizyonundan naklen yayınlandı.

1997 yılında; Bayrak Radyosu, Bayrak FM ile BRT 1 Televizyonu Doğu Akdeniz Üniversitesi işbirliğinde Internet ağına bağlandı. 1998 yılında 4 yayın, 2 kayıt stüdyosu ile 1 de merkez kontrol sistemi kuruldu.

BRTK Uydu yayınları, Türksat 1- C uydusu üzerinden sağlanan sayısal kapasite üzerinden 20 Haziran 1998 tarihinde başlatılmıştır. Aynı dönemde TRT Kurumu ile yapılan işbirliği anlaşması uyarınca, haftalık 4 saat olarak yapılan yayınlar, Türksat 1-C'deki TRT-INT analog kanalından da eşzamanlı olarak yayınlanmış ve halen sürdürülmektedir.

1 Mart 2000 tarihinden başlayarak günlük ana haber bültenleri de sayısal uydu yayınlarına dahil edilerek haftalık uydu TV yayın saati 9'a çıkarılmıştır.

5 Haziran 2000 tarihinde ise, uydu TV yayın saatleri artırılarak 21 saate çıkarılmış ve "Bayrak Radyosu" ile yabancı dil radyo yayın kanalı "Bayrak International" olmak üzere iki radyo yayını da aynı (sayısal) kapasite üzerinden tam zamanlı olarak yayınlanmaya başlanmıştır.

Ekim 2000 tarihinde ise yeni yayın dönemi ile birlikte sayısal uydu TV yayınları haftada 45 saate çıkarılmıştır. 20 Haziran 1998 tarihinden bu yana milli günler kutlamaları, törenler vb. de canlı olarak uydu yayınına dahil edilmiştir.

26 Haziran 1999 tarihinde İsviçre'de gerçekleştirilen "Crans Montana Forum"a uydu kanalı ile bağlantı kurulmuş, Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın BRT stüdyolarından İsviçre'deki foruma katılması olanağı sağlanarak tümüyle uydu aracılıklı ilk telekonferans gerçekleştirilmiştir.

21). Bayrak Dergisi, "Yarışmalar, Festivaller ve BRT", BRTK Yayını, Yıl:1, Sayı:7, Lefkoşa Eylül 1997, s.17.

BRTK sayısal uydu yayınları, Türksat 1-C uydusu üzerinden (7. batı transponderi) batı yayın alanında tüm Avrupa ve Orta Doğu ile doğuda Azerbaycan'a kadar olan bölgede 60 cm. çapında parabol uydu alıcı antenleri kullanılarak izlenebilmektedir. Sayısal yayın frekansı 11111 Megahertz ve düşey polaritelidir.

BRTK yayın standardı, Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) ve uluslar arası Telekomünikasyon Birliği (ITU) tarafından belirlenen Sayısal Uydu yayınları standartlarına uygun olarak seçilmiştir.

BRTK, KKTC'nin 15. Kuruluş yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde KKTC 15. Yıl Marşı'nı belirlemek üzere bir yarışma düzenledi. Bu yarışmada birinciliği Erbay Geceyatmaz'a ait eser kazandı. Liseli ve Üniversiteli gençler arasında düzenlenen "Gençlik Gözüyle Kuzey Kıbrıs'tan Göç Sorununa Çözüm" ve "2000'li Yıllarda KKTC" konulu yazı yarışmaları ile 20 Aralık 1998 tarihinde de BRT Geleneksel Bayrak Koşusu Düzenledi. Yine 15. Yıl nedeniyle Yüzme Maratonu da düzenlendi.⁽²²⁾

BRTK, TRT dışında hem Türkiye'deki hem de yabancı ülkelerdeki radyo-televizyon kuruluşlarıyla da işbirliği protokolleri imzaladı. Bunlar Azerbaycan Devlet Radyo – TV, Macar Duna TV, Kanal T (Trakya), Antalya E TV, İzmir Ege TV, Karadeniz TV ve Gagavuz TV.

1993 ortalarında Türkiye'de özel radyo ve televizyonların yasaya kavuşması üzerine ülkemizde de özel radyo televizyonların kurulması yönünde bir çalışma başlatılmıştır. 10 Temmuz 1997 tarihli kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Birleşiminde kabul olunan "Kamu ve Özel Radyo Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Yasası (sayı 83/1997) 21 Temmuz 1997 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasayla Yüksek Yayın Kurulu oluşturulmuştur. Bu yasanın Dokuzuncu kısmı, Bayrak Radyo ve Televizyon Kurumu'na ilişkin kuralları belirlemektedir. Buna göre KKTC'de Kamu yayıncılığı BRTK eli ile yürütülür. Uluslar arası Örgütler ile diğer ülke kurumlarıyla ilişkiler BRTK tarafından yürütülür. BRTK Yüksek Yayın Kurulunun talebi üzerine Ulusal, Bölgesel ve Yerel planlamalara esas

22). Bayrak, "BRT ve 15. Yıl", 35. Yıl Özel Sayısı, BRTK Yayını, Lefkoşa 25 Aralık 1998, s.10-11

oluşturmak üzere gerekli ölçüm ve denetimleri yapar. Radyo ve televizyon yayınlarına ilişkin olarak Frekans spektrumunu sürekli izleyerek, değişiklikleri rapor eder. Kurulun istemi üzerine frekans planlamalarını yapar. Ölçüm ve denetimler için gerekli araç, gereç ve teknik donanım ile yapılacak giderler, özel bir anlaşma ile YYK tarafından karşılanır. Yine BRTK, yurtiçinde yapılan radyo-televizyon yayınları ve komşu ülkelerden yapılan karasal yayınlar ve yurtiçine uydu aracılığı ile yapılan yayınların izlenmesi, gerekli hallerde frekans ve güçleri ile yayın standartlarına uygunluğunun denetlenmesi gibi amaçlarla dinleme merkezleri kurar.⁽²³⁾

Günümüze gelindiğinde BRTK 4 radyo kanalı, 2 televizyon kanalı ile KKTC’de kamu yayıncılığını yürüten tek kurum olma özelliğini taşımakta. Ayrıca özel radyo televizyonlarla da sıkı işbirliği içerisinde. Gerek KKTC’de yayın yapan özel radyo televizyon kanalları, gerekse Türkiye’den yayın yapan bazı radyo televizyon kanalları BRTK vericileri kullanılarak yayınlarını KKTC’ye aktarmaktadır.

23). Kamu ve Özel Radyo ve Televizyon Yasası, 83/1997, Madde:38-39-40-41.

II. BÖLÜM

I. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU'NUN YAPISI

1. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yasal Dayanağı

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası 130. maddesinde Radyo, Televizyon ve Haber Ajansları'nın kuruluşunu düzenler. Bu maddeye göre radyo ve televizyon istasyonlarının kuruluş ve yönetimleri yasa ile düzenlenir, Her türlü radyo ve televizyon yayınları, tarafsızlık ilkelerine göre yapılır, Haber ve programların seçiminde, sunulmasında, kültür ve eğitime yardımcılık görevinin yerine getirilmesinde, insan haklarına dayanan demokratik, laik ve sosyal hukuk devletinin, ulusal güvenliğin, genel ahlakın gereklerine uyulması haberlerin doğruluğunun sağlanması ilkeleri ile organların seçimi, yetki, görev ve sorumlulukları yasa ile düzenlenir. İşte Anayasanın bu maddesine dayanılarak Bayrak Radyo Televizyon Kurumu kurulmuştur.

1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Kuruluşu, Amacı, Yetki ve Görevleri

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu, Bayrak Radyosu olarak 25 Aralık 1963'te kuruldu. Amacı Kıbrıs gerçeklerini ve Rumların Türklere karşı giriştiği mezalimi, Kıbrıs'ta Türk varlığını, direnişini ve olayların nasıl geliştiğini dünyaya duyurmak ve Rum radyosunun sahte ve moral bozucu yayınlarına karşı yayın yapmaktır. Bu nedenle de Türk Mukavemet Teşkilatı da radyo kurma ve yayınları yürütme işine bilfiil katılmıştı. Hatta radyonun yönetimi de Sancaktarlık tarafından mücahit komutan Ahmet Atamsoy'a verilmişti. Bu yönetim 1966 yılına kadar sürdü. 1966'da gerçekleştirilen yeni bir örgütlenme ile müdür olarak Hakkı Süha atandı. Ancak Bayrak Radyosu askeri bir radyo niteliği taşıdığından yapılan tüm atamaların Sancaktarın onayından geçmesi gerekiyordu.

30 Kasım 1976'da Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı yasaının yürürlüğe girmesi ile Bayrak Radyosu personeli 1963-1976 yılları arasında yaptıkları

görevlerinde mücahit olarak kabul edildi ve terhis olundu. Bundan sonraki atamalar diğer devlet dairelerinde olduğu gibi Amme Hizmeti Komisyonu tarafından yapılmaya başlandı.

22 Temmuz 1983 tarihinde Bayrak Radyo Televizyon Kurumu yasası KTFD Meclisi'nden geçti. (Sayı 50/1983 değiştirilmiş 25/1986; 54/1989; 35/1993) Bu yasayla KKTC'de radyo ve televizyon tesis ve istasyonlarını kurmak ve çalıştırmak yetkisi BRTK'ya verildi.

1.1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yayın İlkeleri:

BRT Kurumu yayınlarında yarasında yer alan ilkeleri gözetmek ve tüm çalışmalarını bu ilkeler ve yansızlık ilkesine bağılı kalarak yürütmekle yükümlüdür. BRTK şu ilkeler çerçevesinde yayın yapar. Anayasaya bağılılık; Demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti ilkelerine; Atatürk ilke ve devrimlerine; Ulusal güvenlik ve genel ahlak; Ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimine katkı; Haberlerde yansızlık, doğruluk ve çabukluk; Haber ve yorum ayrılığı; Karşıt görüşlere yer verme; Ulusal dava ve politikanın tanıtımı.⁽²⁴⁾

1.1.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Görev ve Yetkileri

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu yarasının kendisine verdiği yetkiyle yurt içinde ve dışında radyo ve televizyon yayınları yapar. Devlet adına yurdun çeşitli yerlerinde radyo ve televizyon istasyonları ve tesisleri kurar, işletir; mevcutları genişletir ve geliştirir. BRTK yayınlarının yurttaşlar tarafından kolayca anlaşılabilir bir dille yapılmasını sağlar. Ulusal ve toplumsal çıkarların gerektirdiği biçimde gerçeğe uygun haber hizmetleri yürütür ve toplumun inanç ve güvenliğini artırmada etkili olacak başarılı olayların ve ulusal günlerin yıldönümlerinde ulusal duyguları canlı tutacak hatırlatıcı yayınlar yapar. Seçim ve Halk oylaması yarasında ve yürürlükteki diğer yasalarda öngörülen görevleri yerine getirir. Toplumun sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak amacıyla eğitici, kültürel, eğitime yardımcı ve eğlendirici yayınlar yapar. Başta TRT olmak üzere uluslar arası radyo ve televizyon kuruluşları ile, Frekans saptama

24). BRTK Yasası, Madde:4, 50/1983 değiştirilmiş 25/1986; 54/1989; 35/1993.

komitesi, Telekomünikasyon birliği gibi örgütlerle ilişki kurar ve işbirliğinde bulunur. Komşu istasyonların yayın frekans ve güçlerini denetlemek amacıyla dinleme merkezleri kurar ve KKTC Frekans Saptama ve Kayıt Komitesi'nde tam yetkili bir üye ile temsil edilir.⁽²⁵⁾

1.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Karar ve Yönetim Organları

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun karar ve yönetim organları, Yönetim Kurulu ve Müdürdür.

BRT Kurumu Yönetim Kurulu yedi kişiden oluşur. Bakanlar kurulu kararı ile, ekonomik, teknik, sosyal, kültürel, eğitim ve hukuk konularından herhangi birinde tecrübe sahibi olanlar arasında atanacak iki kişi (üye); Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı'nın bir temsilcisi (üye); Kurumda çalışanları temsil eden en çok üyeye sahip kuruluşun bir temsilcisi (üye); Basın-Yayın mensuplarından oluşan en çok üyeye sahip kuruluşun bir temsilcisi (üye); Doğu Akdeniz Üniversitesi Vakıf yöneticiler Kurulu tarafından belirlenecek Rektör veya Rektör yardımcılarında biri (üye); ve BRTK Müdürü.

Yönetim Kurulu başkanlığı ile BRT Kurumu Müdürlüğü aynı kişide birleşemez. Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin görev süresi üç yıldır. Yönetim Kurulu, Kurumun en yüksek karar ve yönetim organı olarak, müdürlükçe hazırlanan tüzük ve yönetmelik taslaklarını inceler ve onaylar, yayın hizmetlerinin planlanmasını ve programların saptanması yönündeki taslakları görüşüp karara bağlar, kurum bütçesini, bilanço, kar ve zarar hesaplarını kabul veya reddeder, asıl ve sürekli personelin atanma ve disiplin işlemlerini yapar, siyasal partilerin yanıt hakkı istemlerini inceler ve karara bağlar, gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yapılmasını karara bağlar, reklam yayın ilkelerini saptar ve tarifeye bağlar.

Yönetim Kurulu toplantılarında toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur. Tüm kararlar Yönetim Kurulu'nda açık oyla alınır.⁽²⁶⁾

25). a.g.e. Madde:5.

26). a.g.e. Madde:7,8,9,10,11.

BRT Kurumu Müdürü Bakanlar Kurulu kararı ile atanır. BRT Kuru Müdürü yasada belirtilen şartlar gerçekleşirse başbakanın veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerden birinin, müdürün görevden alınması istemiyle yazılı olarak Yönetim Kuruluna başvurması ve Yönetim Kurulunun istemi doğrultusunda olumlu görüş bildirmesi üzerine, Bakanlar Kururlu kararı ile görevden alınır.

BRT Kurumu Müdürü kurumu yurt içinde ve yurt dışında temsil eder, kurum bütçesini, bilançosunu, kar ve zarar hesaplarını hazırlar ve kurum bütçesinin ita amirliğini yapar. Kurumu yayın ilkelerine ve yansızlık ilkesine uygun bir biçimde yönetir ve yönlendirir. Yayınların ve yayınlarla ilişkili tüm hizmetlerin bir plan ve programa bağlı olarak yürütülmesi yönünde önlemler alır. Kurum personelini denetler ve mesleklerinde yetişmelerini ve ilerlemelerini sağlayıcı önlemler alır. Hizmet birimleri arasında eşgüdümü ve işbirliğini sağlar. Müdürün yokluğunda kendisine koordinatör vekalet eder.⁽²⁷⁾

1.2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Yayınlarındaki Yasal Sorumlulukları

BRT Kurumu, Hükümet bildirilerini ve Hükümet adına yapılan konuşmaları, sadece hükümeti bağlamak kaydıyla, yayınlamakla yükümlüdür. Hükümetin ortak sorumluluğuna giren veya kendi bakanlıklarının işleri ile ilgili konularda bakanların yapacakları konuşmalara ilişkin yayın istekleri, başbakanın yazılı istemi ile yapılır.

Hükümet bildirileri dışında kalan öteki siyasal konuların Bayrak Radyo ve Televizyonundan yayınlanabilmesi için bunların yeni bir haber niteliğinde olması gerekir.

BRT Kurumu radyo ve televizyon programlarında, yirmi dakikadan az olmamak koşuluyla bir Meclis saati düzenlemekle ve lehte ve aleyhte yapılan konuşmaları da içerecek biçimde özet yayın yapmakla yükümlüdür. Bütçe Görüşmeleri de otuz dakikayı geçmemek üzere Kurum tarafından yayınlanmalıdır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanı, ulusal güvenliğin açıkça gerekli

27). a.g.e. Madde:12,13,14.

kıldığı durumlarda, bir haber veya yayını yasaklamaya yetkilidir. Yasaklama kararının yazılı olması veya ivedi hallerde sözlü yapılmışsa, derhal yazılı olarak tekrarlanması koşuldur.⁽²⁸⁾

1.2.2 Bildiri ve Konuşmalara Karşı Yanıt Hakkının Kullanılması ve Düzeltme ve Yanıtlama Hakkı

Hükümete dahil olmayan siyasi partiler Hükümet bildirilerinde veya Hükümet adına yapılan konuşmalarda, kendi parti görüşlerinin tartışıldığını veya eleştirildiğini ileri sürerek, yanıt vermek hakkını kullanmak isteyebilirler. Bu istemin iki örnek halinde ve yazılı olarak Kurum Müdürlüğüne iki tam gün içinde yapılması gerekir. Müdür bu başvuruyu Yönetim Kurulu başkan veya Vekiline iletir ve Yönetim Kurulu olağan üstü toplantıya çağırılır. Yönetim Kurulu başvuruyu yerindelik ve haklılık açısından değerlendirir ve başvurunun kendisine iletildiği tarihten başlayarak, en geç iki gün içinde kararını verir ve bu karar bir yazı ile başvuruda bulunan siyasi partinin başkanlığına gönderilir. Yönetim kurulunun bu istemi kabul etmesi halinde iki tam gün içinde yanıt hakkının yayınlanması gerekir. Bu konuşma, yanıt teşkil ettiği hükümet bildirisi veya konuşmanın yayınlandığı saatte ve konuşmanın yapıldığı aynı yayın postasında yapılır ve bildiri ve konuşmanın yayınlanma süresini aşamaz.⁽²⁹⁾

Kurum yayınlarında bir kişinin şahsiyet ve şerefine dokunan yayın yapılması halinde böyle bir kişi, yayının yapıldığı tarihten başlayarak yedi gün içinde, Müdürlüğe yapacağı yazılı bir başvuru ile, düzeltme ve yanıtlama hakkını kullanabilir. Düzeltme ve yanıt metni başvuru tarihinden başlayarak üç gün içinde yayınlanır. Ancak düzeltme ve yanıt metni suç niteliğinde ifadeler taşıyorsa, bu metin Müdürlükçe derhal Lefkoşa Kaza Mahkemesine gönderilir. Lefkoşa Kaza Mahkemesi yargıcı en geç 24 saat içinde düzeltme ve yanıt metninin suç niteliğinde olup olmadığı yönünde inceleyerek karar verir. Yargıcın kararına göre düzeltme ve cevap metni yayınlanır veya yayınlanmaz. Yargıcın verdiği karar taraflarca 24 saat içinde istinaf edilebilir.⁽³⁰⁾

28). a.g.e. Madde: 17,18,19,21.

29). a.g.e. Madde: 16.

30). a.g.e Madde: 23,24.

BRT Kurumu yayınları yoluyla işlenen suçlarda ve haksız fiillerde: Canlı yayın yapılması halinde, suç veya haksız fiil teşkil eden fiili işleyen kişiler; yayının bir metne dayanılarak yapılması halinde, metni yazan ve denetleyen kişiler; yayının tespit yoluyla yapılması halinde, sesi ve görüntüyü tespit eden veya tespiti denetleyen kişiler; bütün diğer hallerde konuşan ve yayını fiilen yöneten kişiler sorumludur.⁽³¹⁾

2. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Hizmetlerinin Yürütülmesi ve Örgütlenme

BRT Kurumu, radyo ve televizyon yayınlarının gerektirdiği kamu hizmetleri, Anayasa, BRTK Yasası, BRTK Yasası uyarınca çıkarılacak tüzükler, kendisine özel olarak ödevler yükleyen veya hizmetleri ile ilgili kurallar koyan yürürlükteki diğer yasalar ve Yönetim Kurulu kararları çerçevesinde, Müdür, Koordinatör, Koordinatör Yardımcıları, Amirler ve bunların gözetim, denetim ve yön verdiriciliğinde görev yapan sürekli personel, sözleşmeli personel, kaşiyeli elemanlar ve işçiler eliyle yürütülür.

2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun İdari Örgütü

BRT Kurumunun karar ve yönetim organı Yönetim Kurulu ve Müdüdür. Müdüre sorumlu olmak üzere, koordinatör, Koordinatör Yardımcıları (İdari, Radyo, Televizyon, Haber, Stüdyo ve Vericiler) vardır. BRT Kurumu'nda personel işlerini Koordinatör Yardımcısı İdari yürütür. BRT Kurumunun personel, muhasebe ve maliye, alım, ikmal ve depo, reklam işlerini sevk ve idare eder; personel işlerini yürütür, bu hususla ilgili etüd ve çalışmalar yaparak BRT Kurumu Müdürüne önerilerde bulunur, neticeye bağlanan önerileri takip eder. Koordinatör Yardımcısı İdare'ye bağlı iki amirlik mevcuttur. Bunlardan ilki Personel ve İdari işler Amirliği diğeri ise Mali İşler Amirliği'dir.

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nda, Kurumun hukuksal işlemlerinden sorumlu bir de Hukuk Danışmanı görev yapmaktadır.

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun tanıtımını gerçekleştirmek ve halkla ilişkilerini yürütmek amacıyla oluşturulmuş bir de Halkla İlişkiler Birimi mevcuttur.

31). a.g.e. madde: 25.

Halkla İlişkiler Birimi'nin amacı BRTK'nın dış dünya ile olan ilişkilerini geliştirerek sürdürmektir. Merkezi Lefkoşa'daki BRTK tesislerinde bulunan bölümün KKTC sınırları içinde Girne ve Gazi Mağusa şubeleri vardır. Yurtdışında ise Ankara ve Londra'da bir şubesi hizmet vermektedir.

Gelişen teknoloji ile birlikte Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun da bu gelişmeyi takip edebilmesi için bir Bilgi İşlem Merkezi Kurulmuştur. Bu merkezde Kurumun bilgisayar ağına kavuşturulması, yayın ve yapım aşamalarında bilgisayar teknolojisinden kullanılması ve Kurum yayınlarının internet bağlantısının sağlanması gibi hizmetler verilmektedir.

2.1.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Personel Yapısı

BRT Kurumu'nda hizmetler sürekli personel, sözleşmeli personel, kaşiyeli elemanlar ve işçiler eliyle yürütülmektedir. Sürekli personel, kurum hizmetlerinin gerektirdiği asıl ve sürekli görevleri yerine getiren ve daimi kadrolarda görevlendirilen personeldir.

Sözleşmeli personel, daimi kadro ile yaptırılamayan veya daimi kadro ile yaptırılmasında sakınca bulunan ve özel bir uzmanlık veya meslek bilgisi ve yeteneğini gerektiren işler için sözleşmeli olarak çalıştırılan personeldir. Sözleşmeli personel, yaptırılacak işin gerektirdiği sürece istihdam edilir ve istihdam koşulları ve ücret tutarı Müdürün önerisi ve Yönetim Kurulu kararı ile saptanır.

Kaşiyeli elemanlar, radyo ve televizyon yayınları ile program metinlerinin hazırlanmasında veya okunmasında ve personel eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde anlaşmaya dayalı olarak ve zaman birimi esası üzerinden ücret ödenerek gördürülen hizmetlerde tümüyle geçici olarak çalıştırılan elemanlardır. Kaşiyeli elemanlara ödenecek birim ücretler müdürlükçe hazırlanacak ve Yönetim Kurulu kararı ile uygulanmaya konulacak cetvellerde belirlenir.

İşçiler, daimi işçi kadrolarına dayanılarak istihdam edilen ve sürekli personel eliyle yürütülemeyen işlerin yaptırılmasında kullanılan personeldir.⁽³²⁾

Personel ve İdari İşler Amirliği, personelle ilgili tüm bilgilerin yer aldığı dosyaları düzenler, kurumun iç ve dış yazışmalarında kullanılan belgeleri hazırlar,

32). a.g.e. Madde: 46.

yurtiçi ve yurtdışı posta hizmetlerini yürütür. Kurumun yayın, personel, malzeme ve dökümanın iç ve dış güvenliğini, BRTK binalarının her türlü bakım onarım ve temizlik hizmetlerinin yapılmasını sağlar. Santral, danışma, şoför, odacılık ve güvenlik hizmetleri sevk ve idare eder.

2.1.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Mali Yapısı

BRT Kurumu'nun gelirleri radyo ve televizyon aracılığıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam karşılıkları; kurumun düzenlediği konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti, kitap, dergi ve plak gibi yayınlarla ilgili gelirler; Girişilecek her türlü radyo ve televizyon ticari ve ekonomik işlemlerinden elde edilecek karlar ve Kuruma yapılacak bağışlardır. Öngörülen bu gelirlerle karşılanmayan işletme açığı, her yıl Devlet Bütçesinden katkı olarak karşılanır. Türkiye Cumhuriyeti'nin BRTK'ya sağladığı finans projeleri de önemli bir gelir kaynağıdır.

Bütçe kesin hesapları da, Sayıştay'ın uygunluk bildirimi ile birlikte mali yılın sona ermesinden başlayarak en geç altı ay içinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi'nin onayına sunulur.

BRT Kurumunun yapacağı iş ve hizmetler ile ilan ve reklamlar karşılığında alınacak ücretler tarifelerle saptanır. Bu ücret tarifeleri, Müdürlükçe hazırlanır ve yönetim Kurulunun onayından sonra Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe konulur.

BRT Kurumu mali konularda Sayıştay'ın denetimine bağlıdır.⁽³³⁾ BRT Kurumunun her türlü maliye, muhasebe ve bütçe işlemlerini Mali İşler Amirliğine bağlı personel yürütür. Mali İşler Amirliğine bağlı olarak çalışan Reklamlar ise, BRTK'da yayınlanacak reklamları tespit edilmiş yöntem ve yönetmeliklere göre kabul eder, reklam toplar ve yayınlanmasını sağlar, ödenekleri toplayıp kayıtlarını tutar.

2.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Teknik ve Program Örgütü

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Teknik yapısını Stüdyolar ve Vericiler Koordinatör yardımcılığı, ona bağlı Amirlikler ve bu Amirliklerin altında

33). a.g.e. Madde: 29, 35.

görev yapan Sürekli Personel, Sözleşmeli Personel ve Kaşiyeli Personel yürütür. Kurumun Programlarından ise Radyo, Televizyon ve Haber Koordinatör Yardımcılıkları ve onlara bağlı Amirlikler ve bu Amirliklerin altında görev yapan Sürekli Personel, Sözleşmeli Personel ve Kaşiyeli Personel sorumludur.

2.2.1 Bayrak Radyo Televizyon Kurumunun Teknik Yapısı

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nda teknik işlemler Koordinatör yardımcısı Vericiler ve Koordinatör Yardımcısı Stüdyolar'a bağlı Amirlikler ve personel aracılığıyla yürütülür.

Koordinatöre sorumlu olmak üzere görev yapan Koordinatör Yardımcısı Vericiler ve ona bağlı personel, BRT Verici ve Yansıtıcı merkezlerindeki donatım ve işletmelerin kaliteli ve verimli bir şekilde çalışmasını sağlar. Yayın tekniğindeki çağdaş ilerlemeleri izler, gerekenleri uygulamak için müdüre önerilerde bulunur, onaylananları uygular, teknikle ilgili ileriye dönük projeleri ve bölümün bütçe tekliflerini hazırlar. Koordinatör Yardımcısı Vericiye bağlı Teknik Koordinasyon Amirliği ve Kantara, Yeni İskele ve Selvili Tepe Tesis Amirlikleri görev yapmaktadır.

Koordinatöre sorumlu olmak üzere görev yapan Koordinatör Yardımcısı Stüdyo ve ona bağlı personel, radyo ve televizyon stüdyolarındaki donatım ve işletmelerin kaliteli ve verimli bir şekilde çalışmasını sağlar. Koordinatör Yardımcısı Stüdyoya bağlı Radyo ve Televizyon Stüdyoları bakım Amirlikleri, Radyo ve Televizyon Yapım-İşletme Amirlikleri ve Televizyon yayın Yönetim Amirliği görev yapmaktadır.

Koordinatöre sorumlu olarak çalışan Aktüalite Naklen yayın ve Eng Amirliği ise, tüm dış ve iç çekimlerin gerçekleştirilmesini sağlar. Canlı yayınların linklerinin kurulmasını, görüntü ve sesin ulaştırılmasını ve çekimleri gerçekleştirir.

2.2.2 Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Program Yapısı

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu'nun Program Örgütünü Koordinatör yardımcısı Radyo, Televizyon ve Haber'e bağlı Amirlikler ve onlara bağlı personel yürütmektedir.

Koordinatöre sorumlu olmak üzere görev yapan koordinatör yardımcısı Radyo, BRT Kurumu'nun radyo yayınlarını genel yayın ilkeleri ve Yönetim Kurulu'nun ilke kararları çerçevesinde planlar ve emrindeki organları aracılığıyla gerçekleştirir ve yayınlar. Radyoda yayınlanacak haber ve habere dönük programlar

dışında tüm programların planlanmasını, hazırlanmasını, denetlenmesini ve yayınlanmasını sağlar. İleride yararlanılması gereken yayınların ses ve metin arşivinde korunmasını sağlar. Koordinatör Yardımcısı Radyoya bağlı Eğitim ve Kültür Yayınları Amirliği, Müzik Eğlence Yayınları Amirliği, Yayın Planlama ve Denetleme Amirliği ve Yabancı Dil Yayın Amirliği ile Bayrak Radyosu, Bayrak International, Bayrak FM ve Bayrak Klasik Radyoları ve buralarda görev yapan personel vardır.

Yine Koordinatöre sorumlu olarak görev yapan Koordinatör yardımcısı Televizyon da BRTK'nın televizyon yayınlarını, genel Yayın İlkeleri ve Yönetim Kurulu'nun ilke kararları çerçevesinde planlar ve emrindeki organları aracılığıyla gerçekleştirir ve yayınlar. Televizyonda yayınlanacak haber ve habere dönük programlar dışında tüm programların planlanmasını, hazırlanmasını, denetlenmesini ve yayınlanmasını sağlar. BRT Kurumu yasasının öngördüğü yayın tespitlerini yaptırır, bunları muhafaza ettirir; ileride yararlanılması gereken yayınların ses ve metin arşivlerinde korunmasını sağlar. Koordinatör yardımcısı Televizyona bağlı olarak Program yayın Amirliği görev yapmaktadır.

Koordinatör Yardımcısı Haber de Koordinatöre sorumlu olarak, genel yayın İlkeleri ve BRT Yönetim Kurulunun ilke kararları çerçevesinde radyo ve televizyonda yayınlanacak haber bültenlerini ve habere dönük programlarla spor programlarının hazırlanmasını, denetlenmesini ve yayınlanmasını sağlar. BRT Kurumu Yasası'nın öngördüğü metin ve tespitleri yaptırır, saklı tutar; ileride yararlanılması gereken olanların ses, metin ve görüntü arşivlerinde korunmasını sağlar. Koordinatör yardımcısı Habere bağlı olarak Radyo Haber Amirliği, Televizyon Haber Amirliği, Spor Amirliği ve Dinleme Tercüme Yabancı Dil Haber Amirliği hizmet vermektedir.

Bu birimlerin birer de arşivleri mevcuttur. Radyo arşivinde, radyolarda kullanılan materyal (Plak, Kaset, CD, Dat) yanı sıra, yayın bantları ve arşiv programlar bulunmaktadır. Televizyon arşivinde televizyon materyali (film, dizi film, müzik bantları) program bantları ve arşiv programlar yer alır. Haberler Bölümü'nün de ayrı arşivi vardır. Bu arşivde daha önce kullanılan haber materyeli korunmaktadır.

BRT Kütüphanesi'nde de personelin kullanımına açık olan kitaplar bulunmaktadır. Araştırma, inceleme kitaplarının yanı sıra, biyografi, tarih, edebiyat gibi her konudaki kitap, BRT Kütüphanesi'nde bulunmaktadır.

II. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU YAYINLARININ DÜZENİ

1. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Radyo Yayınları

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu bünyesinde dört radyo kanalı yayın yapmaktadır. Bunlar Bayrak Radyosu, Bayrak International, Bayrak FM ve Bayrak Klasik'tir. Koordinatör Yardımcısı Radyo, bu radyo kanallarında yer alan tüm programların planlanmasını, hazırlanmasını, denetlenmesini ve yayınlanmasını sağlar.

1.1 Bayrak Radyosu

25 Aralık 1963 yılında kurulan Bayrak Radyosu'nun amacı bu yayının en geniş dinleyici kesimini kapsadığı göz önünde tutularak, ülke genelinde çeşitli yaş, meslek, eğitim ve kültür seviyesindeki dinleyici topluluğuna çeşitli konularda bilgi ve haber vermek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanıtılmasını sağlamak, eğitime yardımcı olmak, eğlendirirken eğitmek ve dinleyicilerin müzik gereksinimini karşılamaktır. Bayrak Radyosu yayınlarını bilgisayar destekli olarak sürdürmektedir.

1.1.1 Bayrak Radyosu Yayınlarının İçeriği

Bayrak Radyosu 06.30 – 24.00 saatleri arasında yayın yapmaktadır.

Bayrak Radyosu yayınları, eğitim ağırlıklı olmak üzere kültür, müzik ve eğlence programları ile haberler, reklamlar ve spor programlarından oluşur.

Bayrak Radyosundaki müzik türü Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ve Pop Müzikten (Türk ve Yabancı Pop Müziği) oluşur.

Günlük 17.5 saatlik yayın süresinin 4 – 5 saatini canlı olarak sunulan eğitim kültür programları tutmaktadır. Bu programlarda ülkede yer alan çeşitli kültür, sanat olayları, konferanslar, çeşitli sosyal olaylar, sağlık konularıyla ilgili bilgiler verilmekte ve uzman konuklar çağrılarak röportajlar yapılmaktadır. Haberler ve reklamlar dışında kalan diğer sürede ise canlı müzik ve bant müzik programları yayınlanmaktadır. Bu programlarda çeşitli müzik türleri konusunda ve müzikle ilgili her konuda bilgi verilmektedir. Ayrıca TRT kaynaklı Kuran-ı Kerim ve Türkçe açıklaması Cuma sabahları yayınlanırken, Din görevlilerinin program yapımcıları

sorumluluğunda hazırladıkları “Din Ahlak Konuşması” Perşembe akşamları yayınlanmaktadır.

TRT kaynaklı “Arkası Yarın”, “Temsil Saati”, “Çocuk Bahçesi” gibi drama programlarına yer verilirken, BRT-Devlet Tiyatrosu ve BRT-Belediye Tiyatrosu işbirliğinde hazırlanan drama yapımlar da zaman zaman yayına girmektedir.

Özel gün ve haftalarda özel programlar hazırlanmaktadır. Veya özel gün ve haftalarla ilgili bilgilere kuşak programları içinde yer verilmektedir.

Bayrak Radyosu’nda yayınlanan haberler BRT Haber Merkezi tarafından hazırlanmaktadır. Haber Merkezi’nde hazırlanan tüm haberlerin kaynağı muhabirlerin doğrudan haber kaynağına ulaşması ve Dinleme-Tercüme Servisi’nin çeşitli radyo ve televizyon kuruluşlarından (TRT, CBC, BBC, NTV vb.) derlediği haberlerden oluşturulur. Bunlara ek olarak Türk Ajansı Kıbrıs, Anadolu Ajansı ve İhlas Haber Ajansı’nın geçtiği haberler de haberin kaynağını oluşturur.

BRT Haber Merkezi’nce hazırlanan tüm haberlerde ülke içinde gelişen olaylara büyük önem verilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilgili dış temaslar ve düzenlenen toplantı, konferans ve benzeri etkinlikler de dış muhabirler aracılığıyla izlenir ve anında habere aktarılır.

Radyo Haber Amirliği’nce her gün bir sabah haberi (07.00), dört ana haber (08.00, 13.30, 18.30, 22.30), hafta içi günlerde 8 kısa haber (09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 21.00), hafta sonu ve tatillerde ise 4 kısa haber (10.00, 12.00, 16.00, 21.00) bülteni hazırlanıp Bayrak Haber Stüdyosu’ndan yayınlanır. 08.00 Ana Haber Bülteni’nin ardından günlük gazetelerin özetleri aktarılır. 10.00 Kısa haberleri sonrası ise KKTC Merkez Bankası’ndan alınan döviz kurlarına yer verilir. Meteoroloji Dairesi’nden alınan hava durumu da haberlerin sonunda dinleyiciye aktarılır. Haberlerin sonunda yer alan spor haberlerini ise Spor Bölümü hazırlar. 13.30 ve 18.30 Ana haberleri hafta arası iki spiker tarafından aktarılır. Haberlerde zaman zaman canlı telefon bağlantıları yapılır, önemli konferans, basın toplantısı gibi olaylar naklen verilir. Özel milli günler de BRT 1 Televizyonu ile birlikte naklen aktarılır. Önemli olaylarla ilgili haber programlar yapılır.

Hafta içi Salı, Çarşamba ve Perşembe günleri Spor Bölümü tarafından hazırlanan “Radyo Spor” 17.30-18.30 saatleri arasında, Pazartesi, Cuma günleri ise

17.00-18.30 arasında yayınlanır. Hafta sonu ise maç naklen yayınlarının da aktarıldığı “Radyo Spor” 14.30-18.30 saatleri arasında yer alır. Tüm spor programlarında sporun her türü, haber kaynaklarına ulaşarak, karşı tezlere de yer verilerek aktarılır.

Bayrak Radyosu yayınları içinde reklamlar da yayınlanmaktadır. Reklamlar BRT Reklam Bölümü veya özel reklam ajansları yapımı olmakta ve BRT Reklam Tüzüğü uyarınca saniye, dakika veya kelime üzerinden ücretlendirilmektedir. Bayrak Radyosu’nda yayınlanan reklamlar, Jingle Reklam, Kuru Spot ve Duyurular ile Müzikli ve/veya Dramatik Yapılı Reklam şeklinde sunulmaktadır. Reklam Ajanslarına belirlenen ücretler üzerinden % 20 indirim yapılır. Radyodaki jingle, Müzikli ve/veya Dramatik yapıli reklam ve Programlı reklamlarda ise “yayınlanacak reklam bandı veya Jingle” Reklam Ajansı tarafından hazırlanırsa ajans indirimi % 30 olarak uygulanır. Belli duyurular ise ücretsiz yayınlanır. Genellikle bunlar yardım amaçlı yapılan etkinliklerin duyurularıdır.

1.1.2 Bayrak Radyosu’nun Yayın Alanı

Bayrak Radyosu yayınları dört verici merkezinden, internetten ve uydudan yapılmaktadır.

a) Yeni İskele Radyo Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 1098 KHz – Orta Dalga

Yayın Gücü : 50+50 KW

Yayın Alanı: Tüm Orta Doğu , kısmen Türkiye, Suudi Arabistan, Azerbaycan vb. ülkeler.

b) Sinandağı (Kantara) Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 90.6 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 10 KW

Yayın Alanı: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Doğu Bölgesi, Güzelyurt ve Lefke Bölgesinde sınırlı, Türkiye’nin Güney Sahilleri, Lübnan ve İsrail, Limasol ve Baf Bölgesi sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

c) Selvilitepe Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 102 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 5 KW

Yayın Alanı: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Batı Bölgesi, Yeni İskele ve Karpaz Bölgesi'nde sınırlı, Türkiye'nin Güney Sahilleri, Lübnan ve İsrail, Limasol ve baf Bölgesi sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

d) Lefkoşa BRTK Sitesi

Yayın Frekansı: 102.5 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 50 W

Yayın Alanı: Lefkoşa Bölgesi, Boğaz Bölgesi (Lefkoşa – Girne Anayolu).

e) Internet

Bayrak Radyosu Internet Sitesi. www.brt.gov.nc.tr, www.emu.edu.tr/brt.

f) uydu: Türksat I-C 7. batı transponderi

Sayısal Frekansı: 11,111 MHz

Yayın Alanı: Batı yayın alanında tüm Avrupa ve Orta Doğu ile doğuda Azerbaycan'a kadar olan bölge.

1.2 Bayrak International

Bayrak International FM ve orta Dalgadan İngilizce yayın yapan bir kanaldır. Hedef kitlesi İngilizce konuşabilen herkes, KKTC'ye yerleşmiş yabancılar ve ulaşılabilirdiği yabancı ülkelerdeki dinleyicilerdir. Haziran 1968'de Bayrak radyosunun ikinci kanalı olarak yayına başlamış, 15 Şubat 1997 tarihinden itibaren de Bayrak International adını almıştır. 06.30 – 24.00 saatleri arasında bilgisayar destekli olarak yayınlarını sürdürmektedir.

1.2.1 Bayrak International Yayınlarının İçeriği

06.30-24.00 saatleri arasında yayın yapan Bayrak International'ın geneli müzik programları olmakla beraber, turizm tanıtma, haber-magazin ve genel kültür içermektedir.

Her gün iki kez İngilizce haber (14.15 ve 19.30), iki kez Rumca haber (14.00 ve 20.00) , hafta içi iki kez İngilizce ve Rumca ara haber (12.00-16.00), hafta içi günde bir kez Arapça, Rusça ve Almanca haber bülteni (18.00-18.05-18.10) yayınlanmaktadır. Haber bültenleri Yabancı Dil Haber Amirliği tarafından hazırlanmaktadır. Haberlerde öncelikli olan ülke gündemini ilgilendiren konular ve Kıbrıs sorunuyla ilgili olan demeç ve toplantılardır.

1.2.2 Bayrak International'ın Yayın Alanı

Bayrak International üç verici merkezinden, ve uydudan dinlenebilmektedir.

a) Yeni İskele Radyo Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 6.150 MHz – Kısa Dalga

Yayın Gücü: 25 KW

Yayın Alanı: Global Yayın. Tüm dünyadan alış raporları alınmıştır.

b) Sinandağı (Kantara) Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 87.8 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 10 KW

Yayın Alanı: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Doğu Bölgesi, Güzelyurt ve Lefke Bölgesinde sınırlı, Türkiye'nin Güney Sahilleri, Lübnan ve İsrail, Limasol ve Baf Bölgesi sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

c) Selvilitepe Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 105 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 5 KW

Yayın Alanı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Batı Bölgesi, Yeni İskele ve Karpaz Bölgesinde sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

d) Uydu: Türksat I-C 7. batı transponderi

Sayısal Frekansı: 11,111 MHz

Yayın Alanı: Batı yayın alanında tüm Avrupa ve Orta Doğu ile doğuda Azerbaycan'a kadar olan bölge.

1.3 Bayrak FM

Bayrak FM 20 Temmuz 1994'te açıldı. Bu kanalın amacı müzik programları ile dinleyicinin müzik zevki ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmak ve haber ile de dinleyiciyi ülkede ve dünyada meydana gelen olaylar hakkında aydınlatmaktır. Bayrak FM 06.30-01.30 arasında canlı yayın yaparken, 01.30-06.30 arasında ise otomasyona bağlanmaktadır. Bayrak FM yayınları bilgisayar destekli olarak sürdürülmektedir.

1.3.1 Bayrak FM Yayınlarının İçeriği

Bayrak FM'de ağırlıklı olarak müzik yayını yapılmaktadır. Canlı olarak sunulan kuşak programlarının müzik akışı içinde parçalar arasında geçişleri sağlamak ve yapıma renk katmak amacıyla kısa kısa yaşamla ilgili söz unsurlarına yer verilir. Yayınlar dinamik, sıcak ve tempolu bir sunuş içinde sürdürülür. Zaman zaman yapılan yarışmalarla dinleyicilerin programa katılımları sağlanır ve kazananlara hediyeler verilir.

BRT Haber merkezince hazırlanan ve Bayrak Radyosu'ndan da yayınlanan kısa haberler Bayrak FM'de Bayrak Radyosu ile ortak yayınlanır (hafta içi: 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 21.00. Hafta sonu ve tatillerde: 10.00, 12.00, 16.00, 21.00). Ayrıca Bayrak Radyosu 18.30 Ana Haber Bülteni de banda kaydedilerek Bayrak FM'den gece 01.00'de yayınlanır. Bunun nedeni Internetten Bayrak FM'i dinleyenlere ülke gündemini yansıtmaktır.

Bayrak FM'de kuru spot ve jingle reklam programları yayınlanmaktadır. Günde 15 dakika reklam yayınlanmaktadır. Kuru spot kuşak reklamların süresi 12 dakika, jingle reklamların süresi ise günde yaklaşık 3 dakikadır. Reklamlar BRT Reklam Bölümü tarafından hazırlanmaktadır.

1.3.2 Bayrak FM'in Yayın Alanı

Bayrak FM üç verici merkezinden ve internetten dinlenebilir.

a) Sinandağı (Kantara) Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 98.1 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 10 KW

Yayın Alanı: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Doğu Bölgesi, Güzelyurt ve Lefke Bölgesinde sınırlı, Türkiye'nin Güney Sahilleri, Lübnan ve İsrail, Limasol ve Baf Bölgesinde sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

b) Selvilitepe Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 92.1 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 5 KW

Yayın Alanı: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Batı Bölgesi, Yeni İskele ve Karpaz Bölgesinde sınırlı, Türkiye'nin Güney Sahilleri, Lübnan ve İsrail, Limasol ve Baf Bölgesi sınırlı olmak üzere Güney Kıbrıs.

c) Lerfkoşa BRTK Sitesi

Yayın Frekansı: 94.2 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 1 KW

Yayın Alanı: Tüm Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve kısmen Güney Kıbrıs.

d) Internet

Bayrak FM Internet Siteleri: www.brt.gov.nc.tr

brt.emu.edu.tr

www.emu.edu.tr/-brt

1.4 Bayrak Klasik

1 Aralık 1997'de tamamen klasik müzik yayını yapmak amacıyla kurulmuştur. Yayınlarında Klasik Batı Müziği, Klasik Türk Müziği, Caz müziği türünde müzik programlarına yer vermektedir. İlk açıldığı zaman 10.00 – 22.00 arasında yayın yaparken 1 yıldan beri 10.00 – 24.00 saatleri arasında yayın yapmaktadır.

1.4.1 Bayrak Klasik Yayınlarının İçeriği

Bayrak Klasik yayınları klasik müzik ağırlıklı olarak gerçekleştirilir. 10.00-24.00 saatleri arasında yayın yapmaktadır. Kendi niteliğine uygun olarak hazırlanan Klasik Batı Müziği, Klasik Türk Müziği, Caz Müziği, Opera ve Bale Müziği programları ile dinleyicinin müzik zevki ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmak amaçındadır. Programların yanı sıra anonslu klasik müzik örneklerine de program akışında yer verilmektedir.

1.4.2 Bayrak Klasik Yayın Alanı

Bayrak Klasik yayınları bir verici merkezinden yapılmaktadır.

a) Selvili Tepe Verici Merkezi

Yayın Frekansı: 88.3 MHz – FM Bandı

Yayın Gücü: 1 KW

Yayın Alanı: Tüm Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve kısmen Güney Kıbrıs.

2. Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Televizyon Yayınları

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu Bünyesinde iki televizyon kanalı yayın yapmaktadır. BRT TV 1 19 Temmuz 1976'da yayın hayatına başladı. BRT TV 2 ise 1997 yılında önceleri yabancı dilde yayın yapmak amacıyla açıldı. Şu anda ise sabah 07.00 – 13.20 arasında BRT TV 1 ile ortak yayın yapmakta daha sonra ise ayrı kanaldan deneme yayını yapmaktadır.

1.2 BRT TV 1

BRT TV 1 kanalı 07.00-01.00 arasında yayın yapmaktadır. Amacı bu yayının en geniş seyirci kitlesini kapsadığı göz önünde tutularak, ülke genelinde çeşitli, yaş, meslek, eğitim ve kültür seviyesindeki seyirci topluluğuna bilgi ve haber vermek, en yaygın şekliyle milli kültür bütünleşmesine, eğitime,

ülkenin tanınmasına yardımcı olmak, eğlendirirken eğitmek ve seyircilerin müzik gereksinimini karşılamaktır.

Yayın merkezi Lefkoşa'dır.

2.1.1 BRT TV 1 Yayınlarının İçeriği

BRT TV 1 yayınları eğitim ağırlıklı olmak üzere kültür, müzik, eğlence, film ve dizi filmler ve spor programları ile haberler ve reklamlardan oluşur.

BRT TV 1'de hafta içi her sabah yayınlanan kuşak programı "Günle Gelen" BRTK yapımı olup özellikle sabah o saatlerde televizyon izleyen ev hanımlarına yöneliktir. (09.30-11.00) Öğle saatlerinde (13.20) "Sizin Seçtikleriniz" adlı müzik programı yayına girmektedir. Saat 15.00'de ise yine BRTK yapımı çocuk programı "Benimle Oynar Mısın?" yayına girmektedir. Akşam kuşağı "Akşamın Getirdikleri" ise hafta içi her gün 18.15-18.30 saatleri arasında yayınlanan eğitim kültür ağırlıklı bir programdır. Gece kuşağında ise 20.45 – 21.15 saatleri arasında "Sizin Ekranınız" adlı canlı eğitim, kültür ağırlıklı program yayınlanmaktadır. Pazartesi geceleri 21.15 – 22.30 saatleri arasında yayınlanan "Torba" programı da mizah ağırlıklı olarak BRTK yapımı olarak hazırlanmaktadır. Çiftçiye yönelik olarak hazırlanan "Tarım Saati" programı haftada bir gün yayına girmektedir. "Parazit" adlı eğlence programı da haftada bir yayına girmektedir. Haftada bir de "Din ve Ahlak Konuşması" yayınlanmaktadır. BRT yapımı "İstasyon" programı da Cumartesi geceleri 21.00 – 22.00 saatleri arasında yayınlanmaktadır. Bu programda ülkemiz sanatçıları tanıtılmakta ve eserlerinden örnekler verilmektedir.

BRTK yapımı bu programların yanı sıra "TV'de Sinema" adı altında filmler yayınlanmakta, çeşitli belgesel programlarına, dizilere yer verilmekte, çocuklar için çizgi filmler gösterilmektedir.

BRT INT yayınları da BRT TV 1 kanalından ülkemizden de izlenebilmektedir.

BRT TV 1 kanalında yer alan haberler BRT Haber Merkezince hazırlanmaktadır. Yaz ayları dışında kalan dönemde hafta içi her gün 07.00 – 09.00 saatleri arasında "Sabah haber" ekrana gelmektedir. Bu programın amacı sabah televizyonları başına geçenlere bir gün öncesinin olaylarını anımsatmak, günlük

gazetelerin özetlerini sunmak, Güney Kıbrıs'ta olup bitenler hakkında Rum Basınının yazdıklarını kısa değerlendirmelerle aktarmaktır.

BRT Televizyon Haberleri Bölümü günün gelişmelerini zaman zaman izleyiciye duyurmak için süresi 5-8 dakika olan kısa bültenleri de hazırlayıp ekrana getirmektedir. Yaz ve kış aylarında farklı saatlerde yayımlanan ara haberlerde temel yaklaşım kısa, özet olarak o ana dek meydana gelen gelişmeleri izleyiciye aktarmaktır. Sabah saat 11.00'de "Sabah Bülteni" yayımlanmaktadır. Amacı günün dünyadaki ve yurttaki ilk gelişmelerini izleyiciye aktarmak ve günün gündemini halkın bilgisine getirmektir. Süresi yaklaşık 10 dakikadır. Öğle Bülteni saat 13.00'de günün gelişmelerini aktarır. Süresi yaklaşık 20 dakikadır. Saat 18.00'de yayınlanan bültende de günün gelişmeleri aktarılır. Süresi yaklaşık 20 dakikadır.

19.30'da ana haber bülteni ekranlara gelir. Bu bültende devlet ve hükümet yetkilileri, siyasi partiler, sivil toplum örgütleri, eğitim kurumları gibi çok geniş bir yelpazenin açıklamalarını, etkinliklerini, ülke gündeminde bulunan konuları, Türkiye ve dünyada yaşanan başlıca olayları yaklaşık 50 dakikalık bir sürede aktarılmaktadır. "Gece Bülteni" ise saat 23.00'de yayına girmektedir, bu bülten günün en önemli gelişmelerini bir kez daha ekranlara taşıırken akşam saatlerinde olup bitenleri de izleyicinin bilgisine getirmektedir. Süresi yaklaşık 20 dakikadır. Haber bültenleri sonunda Meteoroloji Dairesi'nden alınan hava durumu ve Türk Bankası'ndan alınan döviz kurları verilmektedir. Önemli olaylarda canlı bağlantı yapılmaktadır.

BRT Haber Merkezi'nce hazırlanan açık oturumlar da BRT TV 1'de yer almaktadır. Bu programlara ülke gündemiyle ilgili konuklar çağrılmakta ve konu zaman zaman izleyicilerin de katılımıyla tartışılmaktadır. (Salı 21.30 Akis, Çarşamba 21.30 Aktüel, Cuma 21.30 3. Boyut, Pazar 11.30 Haber Panorama)

BRT TV 1'de haber bültenleri sonunda yer alan ve yaklaşık 15 dakika süren spor programları Spor Bölümü tarafından hazırlanmaktadır. Ayrıca Spor Bölümü tarafından Perşembe akşamları 21.30-23.00 saatleri arasında "Maça Doğru", Cumartesi Pazar 14.00 – 17.00 saatleri arasında "Tele Top", Pazar 20.30 – 23.00 arasında "Futbol 2000", Cumartesi günleri onbeş günde bir 11.00 – 13.00 saatleri arasında Hava Kurumu etkinliklerinden yelken kanat, paraşüt, model uçak, balonla gezinti gibi haberlerin yer aldığı "Uçma Zamanı" adlı program da hazırlanmaktadır. Ayrıca yapılan değişik spor etkinlikleri de naklen izleyiciye aktarılmaktadır.

BRT TV 1’de yayınlanan reklamlar Reklam Bölümü tarafından hazırlanır.

Televizyonda yayınlanan reklamların türleri şunlardır:

1. Hareketsiz (spot) Reklam (Maksimum 15 saniye)
 - a) Müziksiz
 - b) Müzikli
2. Hareketli Reklam
3. Özel Tanıtıcı Reklam
4. Sosyal Amaçlı Reklam
5. Küçük İlanlar
 - a) Duyuru roll (sesli ve müzikli)
 - b) Çerçeve Reklam
 - c) Yatay Geçiş
 - d) Hareketli Altyazı veya Roll
 - e) Logo Reklam

Bu reklam türlerinin ücretlendirilmesi saniye üzerinden üç kategoride yapılmaktadır.

Bu kategoriler şöyle belirlenmektedir.

Kategori 1: BRT Televizyonları’nda rutin olarak yayınlanan sinema, dizi, canlı yayın, aktüalite, haber programı, spor programı, müzik programı gibi programların öncesi, arası ve sonrası. (Akis, 3.Boyut, BRT Magazin, Aktüel, Futbol 2000, İstasyon, Sabah ve Akşam kuşak programları vb.)

Kategori 2: Ana Haber ve Spor Haberleri öncesi ve sonrası.

Kategori 3: BRT Televizyonları’nda rutin olarak yayınlanmayan, canlı yayın, spor müsabakası, bayrak özel eğlence programları ve Seçim özel Programları veya yapımı BRTK dışında yapılan özel programların öncesi, arası ve sonrası. (Torba, Güzellik Yarışmaları, Seçim özel Programları, Canlı Ma. Yayınları vb.)

BRT TV 1’in bazı programları uydudan da yayınlanmaktadır.

2.1.2 BRT TV 1’in Yayın Alanı

BRT TV 1 Yayınları iki ana verici merkezinden, 9 yansıtıcı merkezinden, internetten ve uydudan yapılmaktadır.

a) Selvilitepe Verici Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44

Yayın Gücü: 10 KW

Yayın Alanı: Tüm Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, kısmen Türkiye’nin

Güney Sahilleri, kısmen Güney Kıbrıs.

b) Sinandağı (Kantara) Verici Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 21

Yayın Gücü: 1 KW

Yayın Alanı: Doğu Bölgesi, kısmen Türkiye Güney sahilleri ve kısmen Güney Kıbrıs.

c) Kaleburnu Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 21 – 52

Yayın Gücü: 5 W

Yayın Alanı: Kaleburnu ve çevre köyler.

d) Pile Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 21 – 39

Yayın Gücü: 100 W

Yayın Alanı: Pile ve çevre köyler.

e) Geçitkale Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 56

Yayın Gücü: 1 Kw

Yayın Alanı: Geçitkale ve çevre köyler.

f) Yayla Tepe (Alev Kayası) Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 25

Yayın Gücü: 100 W

Yayın Alanı: Alev Kayası ve çevre köyler.

g) Değirmenlik Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 55

Yayın Gücü: 10 W

Yayın Alanı: Değirmenlik ve çevre köyler.

h) Doğruyol Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 - 55

Yayın Gücü: 10 W

Yayın Alanı: Doğruyol altındaki köyler.

i) Lefkoşa Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 66

Yayın Gücü: 50 W

Yayın Alanı: Lefkoşa ve çevresi.

j) Lefke Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 52

Yayın Gücü: 100 W

Yayın Alanı: Lefke ve çevre köyler.

k) Yeşilırmak Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 44 – 30

Yayın Gücü: 10 W

Yayın Alanı: Yeşilırmak bölgesi.

l) Internet

Bayrak FM Internet Siteleri: www.brt.gov.nc.tr

brt.emu.edu.tr

www.emu.edu.tr/-brt

m) Uydu: Türksat I-C 7. batı transponderi

Sayısal Frekansı: 11,111 MHz

Yayın Alanı: Batı yayın alanında tüm Avrupa ve Orta Doğu ile doğuda Azerbaycan'a kadar olan bölge.

2.2 BRT TV 2

BRT TV 2 Haziran 1997 yılında yabancı dilde yayın yapmak amacıyla deneme yayınlarına başladı. Önceleri 18.00'de başlayıp 4 saat süren deneme yayın saatleri sonradan artırıldı. Deneme yayınına başladığı ilk zamanlarda BRT TV 1'de yayınlanan Rumca ve İngilizce Haberler ortak olarak aktarıldı ve İngilizce olarak hazırlanan bant programları yayınlandı. Daha sonra ayrı programlar hazırlanmaya başlandı.

2.2.1 BRT TV 2 Yayınlarının İçeriği

BRT TV 2, hafta içi günlerde 07.00-13.20 saatleri arasında, Cumartesi Pazar günleri ise 08.00 – 13.20 saatleri arasında BRT TV 1 ile ortak yayın yapar. 13.20 – 18.00 saatleri arasında ise BRT TV 1'de gece yayınlanan kuşak programların tekrarı verilir ve filmler gösterilir. 14.00 – 16.00 saatleri arasında "Eğitim – TV" adı altında Milli Eğitim ve Kültür bakanlığı tarafından hazırlanan programlar yayınlanır. Gece yayını ise 18.00'de başlar ve programlar BRT TV 2 programcıları tarafından hazırlanır. Bu programlar müzik, eğlence, sosyal içerikli magazin türünde İngilizce olarak hazırlanır.

BRT TV 2’de yayınlanan haberler Yabancı Dil Haber Amirliğı’nce hazırlanır. Rumca haberler 19.30’da, ingilizce haberler ise 20.00’de yayınlanır. Bu haberlerde amaç ülkede yaşayan yabancılara ve Kıbrıs Rum kesiminde yaşayanlara Kıbrıs gerçeklerini aktarmak, ülke gündeminden haberler vermektir. BRT TV 2 kanalında her akşam orjinal filmler yayınlanmaktadır.

BRT TV 2 kanalında Spor Bölümü’nce hazırlanan spor programları da hafta içi her gün 17.20-18.00 arasında yer almaktadır. Bu programlar her gün farklı bir içerikle, her tür spor dalı ile ilgili olarak farklı bir yapımcı tarafından hazırlanmaktadır.

2.2.2 BRT TV 2’nin Yayın Alanı

BRT TV 2 iki verici merkezinden ve iki yansıtıcı merkezinden yayın yapmaktadır.

a) Selvilitepe Verici Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 33

Yayın Gücü: 1 KW

Yayın Alanı: Tüm Batı Bölgesi ve kısmen Güney Kıbrıs.

b) Sinandağı (Kantara) Verici Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 50

Yayın Gücü: 100 W

Yayın Alanı: Doğu Bölgesi.

c) Pile yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 33 – 57

Yayın Gücü: 10 W

Yayın Alanı: Pile ve çevresi.

d) Yeşilırmak Yansıtıcı Merkezi

Yayın Kanalı: UHF Bandı kanal 41 – 23

Yayın Gücü: 10 W

Yayın Alanı: Yeşilırmak köyü.

2.3 BRT INT Uydu Yayınları

TRT ile yapılan işbirliğı çerçevesinde BRT TV’inde uydu yayınına 20 Haziran 1998 tarihinde başlanmıştır. Haftanın üç gününde, Perşembe 01.00 – 02.00, Cumartesi 01.00 – 03.00, Pazar 01.00 – 02.00 saatleri arasında TRT

INT yayınına girerek, yurt dışında yaşayan Kıbrıslı Türklere ulaşarak, Türkiye, Ortadoğu ve Avrupa'ya sesleniyor.

Bu yayının amacı, yurt dışında yaşayan vatandaşların ülke kültürü ile bağlarının devamını sağlamak ve KKTC'yi her alanda tanıtmaktır.

2.3.1 BRT INT Uydu yayınlarının İçeriği

BRT INT'de Cumartesi 01.00 – 03.00 saatleri arasında yaklaşık üç yıldır yayınlanan “Düşümdeki Kıbrıs” adlı programı Abdullah Üçgöz hazırlayıp sunmaktadır. Bu programın amacı; yurtdışında yaşayan Türklere ülke gündemini aktarmak, Kıbrıs Türkünün ulusal davası, tarihi konusunda kamuoyu yaratmak, Yurtdışında yaşayan Türklerin sosyal etkinliklerini duyurmak, ortak olmak, ülke turizmini, kültürünü ön plana çıkaracak bölümler aktarmak, ülke sanatçılarını konuk ederek yurt dışında yaşayanlara onları tanıtmak, KKTC'nin dış dünyaya vermek istediği mesajları aktarmak. Program canlı olarak sunulmaktadır. Her hafta bir kişiye Turizm Bakanlığı ve otellerle işbirliği içerisinde bir hafta tatil hediye edilmektedir. Tatil hediye eden oteli tanıtan bant o akşamki programda yayınlanır. “Kıbrıs'tan Mektup Var” adı altında KKTC'deki bir köy tanıtılır ve o köyde yaşayanların yurt dışındaki yakınlarına mesaj göndermeleri sağlanır.

Program anında Londra Türk Radyosu ile de canlı bağlantı kurularak haber alış verişinde bulunulur.

Perşembe akşamı 01.00 – 02.00 saatleri arasında yayınlanan “Kuzey Noktası” ve Pazar akşamı 01.00 – 02.00 saatleri arasında yayınlanan “Haftaya Bakış” adlı programlar ise BRT haber merkezi tarafından hazırlanır. Bu programlarda hafta içinde KKTC'de meydana gelen olaylar aktarılır.

2.3.2 BRT INT Uydu yayınlarının Alanı

BRT INT uydu yayınları Türksat 1C uydusundan yayın yapan TRT INT analog kanalından izlenmektedir.

2.4 BRT Internet Web Sitesi

Teknolojinin sunduğu yeni imkanlarla zaman ve mekan sınırlaması olmaksızın internet üzerinden yayın yapmak amacıyla hazırlanmaktadır. Bu yayına ulaşma imkanına sahip, her yaş, meslek, eğitim ve kültür seviyesindeki ziyaretçilere “bilgi edinme hakkı” çerçevesinde doğru, tarafsız, anlaşılır, çabuk ve kapsamlı konularda haber vermek, tartışmalı konularda kamuoyunun sağlıklı oluşması için tüm bakış açılarının yer aldığı ayrıntılı dosyalar hazırlamak ve yayınlamaktadır.

BRTK'nın iki radyo kanalı (Bayrak Radyosu, Bayrak FM) ve bir televizyon kanalının (BRT TV 1) internetin tüm dünyaya ulaşabilmesi imkanından yararlanmak için yayınlamaktadır.

BRTK internet sitesi Bilgi İşlem Bölümü'ndeki personel ve BRT Haber Merkezi'ndeki Bilgi İşlem görevlileri tarafından hazırlanmaktadır.

2.4.1 BRT Internet Web Sitesinin İçeriği

BRTK internet sitesinde Bayrak Radyosu, Bayrak Fm yayınlarını dinleyebilir, BRT TV 1 yayınlarını da izleyebilirsiniz.

BRT internet web sitesinde yurtdışı ve dünyada gelişen olayları ayrıntılı haber olarak Türkçe ve İngilizce olarak verilir. Haber arşivine de internetten ulaşabilirsiniz. Ayrıca bazı konularla ilgili dosyalar hazırlanmıştır. Bunlar arasında "Askerlik Yasası", "Kıbrıs Dosyası", "Barış Harekatı ve Kıbrıs'ta Son Durumun Değerlendirilmesi" sayılabilir.

BRT internet Web sitesinde BRT Kurumu'nun iki televizyon kanalı ve dört radyo kanalının yayın akışlarını bulabilirsiniz.

KKTC'nin Resmi daire ve Kurumlarının ve KKTC Üniversitelerinin linklerine de BRT internet sayfasından ulaşabilirsiniz.

BRTK'nın kurum faaliyetlerinin tanıtımı ve duyuruları da internet sayfasında yer almaktadır.

İzleyiciler de e-mail adresine ulaşarak, yayınlarla ilgili görüşlerini aktarabilirler.

2.4.2 BRT Internet Web Sitesinin Yayın Alanı

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu internet web Sitesine bilgisayarı olan ve internet bilgi ağına bağlı olan herkes : www.brt.gov.nc.tr brt.emu.edu.tr ve www.emu.edu.tr/brt adreslerinden ulaşabilir.

Ayrıca e-mail adresi brt@cc.emu.edu.tr'ye mesaj gönderebilirsiniz.

III. BÖLÜM

I. BAYRAK RADYO TELEVİZYON KURUMU YAYINLARIYLA İLGİLİ ARAŞTIRMA

İletişim “toplumsal bir işlev” olarak tanımlana gelmiştir. İletişimin temelde işlevleri; bilgilendirme, denetleme, yönlendirme, bilgi ve becerileri iletme, eğitme, duyguları dile getirme, toplumsal ilişki kurma, sorun çözüp kaygı azaltma, eğlendirme, uyarma, gerekli rolleri üstlenme türünde sıralanabilir. İletişim toplumsal bir gereksinim, siyasal bir araç işlevleri görmenin yanı sıra ekonomide bir güç, eğitimde bir gizil güç, kültürde bir gözdağı, teknolojiye ise yeni düşlerin kaynağı sayılmaktadır.

Kitlelere yönelik ileti üretimi ve dağıtımını kurumsallaşmış bir biçimde sürdüren Bayrak Radyo Televizyon Kurumu’nun iletişimin bu işlevlerini ne ölçüde sürdürdüğünü öğrenebilmek amacıyla bir araştırma gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Bu araştırmanın ayrıntılarına bu bölümde yer verilecektir.

I. Örneklem

1996 yılı genel nüfus sayımı sonuçları kullanılarak tabakalı rasgele örneklem yöntemi kullanılmıştır. Birinci tabakayı bölgeler; ikinci tabakayı da merkez ilçe ve köyler oluşturmaktadır. Buna göre :

Toplam nüfus : 200.000 Anket sayısı : 220 adet ($p=0,50$ ve $se^2=0,001$)

Lefkoşa bölgesi : 62.000 $62.000/200.000 = 0,31 \times 220 = 68$ anket

Merkez : 38.000 $38.000/62.000 = 0,61 \times 68 = 41$ anket

İlçe ve köyler : 24.000 $24.000/62.000 = 0,39 \times 68 = 27$ anket

Buna göre Lefkoşa bölgesinde toplam 68 anket yapılacak bunun 41’i merkezde, 27’si ise ilçe ve köylerde gerçekleştirilecektir.

Girne bölgesi : 38.000 $38.000/200.000 = 0,19 \times 220 = 42$ anket

Merkez : 13.000 $13.000/38.000 = 0,35 \times 42 = 15$ anket

İlçe ve köyler : 25.000

$$25.000/38.000 = 0,65 \times 42 = 27 \text{ anket}$$

Buna göre Girne bölgesinde toplam 42 anket yapılacak bunun 15'i merkezde, 27'si ise ilçe ve köylerde gerçekleştirilecektir.

Gazimağusa bölgesi : 54.000

$$54.000/200.000 = 0,27 \times 220 = 60 \text{ anket}$$

Merkez : 27.000

$$27.000/54.000 = 0,50 \times 60 = 30 \text{ anket}$$

İlçe ve köyler : 27.000

$$27.000/54.000 = 0,50 \times 60 = 30 \text{ anket}$$

Buna göre Gazimağusa bölgesinde toplam 60 anket yapılacak bunun 30'u merkezde, 30'u ise ilçe ve köylerde gerçekleştirilecektir.

Güzelyurt bölgesi : 27.000

$$27.000/200.000 = 0,13 \times 220 = 28 \text{ anket}$$

Merkez : 12.000

$$12.000/27.000 = 0,44 \times 28 = 12 \text{ anket}$$

İlçe ve köyler : 15.000

$$15.000/27.000 = 0,56 \times 28 = 16 \text{ anket}$$

Buna göre Güzelyurt bölgesinde toplam 28 anket yapılacak bunun 12'si merkezde, 16'sı ise ilçe ve köylerde gerçekleştirilecektir.

Yeni iskele(Karpaz)bölgesi : 19.000 $19.000/200.000 = 0,10 \times 220 = 22 \text{ anket}$

Merkez : 3.000

$$3.000/19.000 = 0,15 \times 22 = 4 \text{ anket}$$

İlçe ve köyler : 16.000

$$16.000/19.000 = 0,85 \times 22 = 18 \text{ anket}$$

Buna göre Yeni iskele (Karpaz) bölgesinde toplam 22 anket yapılacak bunun 4'ü merkezde, 8'i ise ilçe ve köylerde gerçekleştirilecektir.

Anket uygulanırken yaş gurubu, meslek ve cinsiyet nüfustaki dağılımlar oranına göre kabaca dikkate alınacaktır.

2. YORUM:

2.1 Genel Değerlendirme

□ Yaş :

Anketimize katılanların % 2 si 0-11 yaş gurubu, % 10 u 12-17 yaş gurubu, % 19 u 18-25 yaş gurubu, % 27 si 26-35 yaş gurubu, % 21 i 36-45 yaş gurubu, % 11 i 46-55 yaş gurubu ve % 10 u da 55-+ yaş gurubunu oluşturmaktadır.

☐ *Cinsiyet :*

Anketimize katılanların % 61 i kadın ve % 39 u da erkek tir.

☐ *Meslek :*

Anketimize katılanların % 7 si işveren-kendi hesabına çalışan, % 41 i ücretli çalışan, % 7 si işçi, % 21 i öğrenci, % 6 sı emekli, % 4 ü işsiz, % 13 ü ev hanımı ve % 1 i de diğer meslek gurupları oluşturmaktadır.

☐ *Yerleşim yeri :*

Anketimize katılanların % 30 u Lefkoşa bölgesi, % 18 i Girne bölgesi, % 28 i Gazimağusa bölgesi, % 15 i Güzelyurt bölgesi ve % 9 u da yeniiskele(Karpaz) bölgesinde ikamet etmektedirler.

☐ *Eğitim durumu :*

Anketimize katılanların % 3 ü okula hiç gitmemiş, % 20 si İlkokul mezunu, % 50 si Ortaokul-lise mezunu, % 24 ü Üniversite mezunu ve % 3 ü de yüksek lisans yapmış durumdadır.

☐ *BRT TV kanallarından en çok hangisini tercih edersiniz :*

Anketimize katılanların BRT TV kanalları içerisinde % 82 si BRT TV1 kanalını, % 9 u BRT TV2 kanalını seyretmektedir.% 9 u da fikir/cevap yok seçeneğini işaretlemiştir.

☐ *Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz :*

Anketimize katılanların % 43 ü BRT TV1 i, % 3 ü BRT TV2 yi, % 13 ü Kıbrıs TV yi, % 23 ü Kanal T yi, % 3 ü Genç TV yi, % 5 i Akdeniz TV yi ve % 10 da fikrim/cevap yok seçeneğini işaretlemiştir.

☐ *BRTK TV yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz :*

Anketimize katılanların % 6 sı kültür-sanat, % 5 i eğitim-öğretim, % 8 i müzik-eğlence, % 24 ü haber, % 14 ü açık oturum, % 10 u belgesel, % 4 ü spor, % 7 si dizi-film, % 2 si çocuk programları, % 6 sı magazin programları, % 9 u mizah-güldürü programlarını tercih etmektedir. % 5 de fikir/cevap yok seçeneğini işaretlemişlerdir.

☐ *BRTK TV yayınlarını en çok hangi saatlerde tercih edersiniz :*

Anketimize katılanların % 6 sı 07.00-09.00 saatlerinde, % 6 sı 09.00-11.00 saatlerinde, % 2 si 11.00-13.00 saatlerinde, % 2 si 13.00-17.00 saatlerinde, % 16 sı 17.00-19.30 saatlerinde, % 39 u 19.30-21.00 saatlerinde, % 19 u 21.00-24.00 saatlerinde tercih etmektedir. % 10 luk bir kısım ise fikrim yok/ cevap yok seçeneğini işaretlemiştir.

☐ *BRTK radyo yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz :*

Anketimize katılanların % 24 ü Bayrak radyosunu, % 7 si Bayrak International'ı, % 60 i Bayrak FM'i, % 1'i Bayrak Klasığı dinlemektedir. % 8 lik kısımda fikrim yok /cevap yok seçeneğini işaretlemiştir.

☐ *Yerli radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz :*

Anketimize katılanların % 16 sı Bayrak radyosunu, % 2 si Bayrak internationa'ı, % 38 i Bayrak FM i, % 1'i Bayrak Klasığı, % 11 i Kıbrıs FM i, % 4 ü First FM i, % 3 ü Radyo Vatan'ı, % 5'i Dans FM'i, % 5'i Akdeniz FM'i, % 6 sı Sim FM'i, % 2 si

YDÜ FM'I, % 1'i Diriliş FM'i dinlemektedirler. % 7 lik kısım fikir/cevap vermemiştir.

☐ *BRTK radyo yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz :*

Anketimize katılanların % 5 i kültür-sanat, % 5 i eğitim-öğretim, % 45 i müzik-eğlence, % 15 i haber, % 8 i açık oturum, % 6 sı spor, % 2 si çocuk programları ve % 6 sı da canlı haber-programları tercih etmektedir. % 7 lik bir oranda fikir/cevap vermemiştir.

☐ *BRTK radyo yayınlarını en çok hangi saatlerde dinlersiniz :*

Anketimize katılanların % 12 si 06.30-10.00 saatlerinde, % 24 ü 10.00-13.30 saatlerinde, % 10 u 13.30-16.00 saatlerinde, % 12 si 16.00-18.30 saatlerinde, % 14 ü 18.30-20.30 saatlerinde ve % 12 si 20.30-24.00 saatlerinde yayınları dinlemektedir. % 16 lik bir oran da fikir/cevap vermemiştir.

☐ *Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir :*

Anketimize katılanların % 8 i kültür-sanat, % 7 si eğitim-öğretim, % 8 i müzik-eğlence, % 27 si haber, % 10 u açık oturum, % 10 u belgesel, % 5 i spor, % 10 u dizi-film, % 2 si çocuk programları, % 4 ü magazin programları, % 6 sı mizah-güldürü programlarını tercih etmektedir. % 3 de fikir/cevap yok seçeneğini işaretlemişlerdir.

☐ *Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir :*

Anketimize katılanların % 5 i kültür-sanat, % 9 u eğitim-öğretim, % 45 i müzik-eğlence, % 16 sı haber, % 6 sı açık oturum, % 5 i spor, % 2 si çocuk programları ve % 6 sı da canlı haber-programları tercih etmektedir. % 7 lik bir oranda fikir/cevap vermemiştir.

☐ *BRT kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz? :*

Anketimize katılanların % 9 u çok başarılı buluyor, % 51 i başarılı buluyor, % 21 i başarısız buluyor, % 11 i çok başarısız buluyor ve % 7 si de fikir/cevap vermemiştir.

2.2 Yaş Guruplarına Göre Çapraz Değerlendirme

- *Yasınız : * BRT TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Çocuk gurubuna baktığımız zaman tümünü BRT TV 1'i izlemektedir. Diğer yaş guruplarında yaş arttıkça BRT TV 1 yayınları artarak tercih edilmektedir. BRT TV 2 yayınları sadece 12 – 35 yaş grubunda izlenmektedir. Bu gruba hitap eden programların BRT TV 2'de yer alması bu kanalın tercih edilme nedenini gösterebilir.. BRT TV 1'in tercih edilme nedeni BRT TV 2'nin gündüz saatlerinde BRT TV 1 yayınlarını vermesi olabilir.

- *Yasınız : * Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz: Çapraz Tablo*

BRT TV 1'in tüm yaş guruplarında tercih edildiği görülmektedir. Bununla birlikte Kanal T'nin genç kuşağa hitap ettiği ve BRT TV 1'den sonar en çok izlenen kanal olduğu gözlenmektedir. Kıbrıs TV'de çocuklar tarafından tercih edilirken, olgun kuşak da önemli bir oranda Kıbrıs TV'yi tercih etmektedir. Bunun nedeni de çocuklara yönelik çizgi filmler, ve büyüklere yönelik filmler gösterilebilir.

- *Yaşınız: * BRT TV yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Çocuk gurubunda ağırlıklı olarak çocuk programları ve dizi filmler tercih edilmektedir. Genç kuşakta müzik eğlence, belgesel, eğitim öğretim ön plana çıkmaktadır. Olgun kuşakta ise haber en fazla tercih edilen programlar olmaktadır. Bunun yanında açık oturum, belgesel ve mizah güldürü izlenen programlar arasında görülmektedir.

- Yaşınız: * BRT TV Yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz: Çapraz Tablo

Çocuk gurubunda sabah ve akşam üzeri yayınları çocuk programlarından dolayı tercih edilmektedir. Genç kuşağın televizyon izleme saatleri tüm güne yayılmaktadır ama akşam saatlerine doğru bir artış göstermektedir. Olgun kuşak ise artarak bir trendle haber kuşağı ve gece yayınlarının yer aldığı saatlerde televizyon izlemektedir.

- Yaşınız: * BRT Radyo Yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo

Tüm yaş guruplarında Bayrak FM büyük oranda tercih edilmektedir. Bayrak Radyosu ise yaş trendi arttıkça dinlenme oranının arttığını gözlemlemekteyiz. Bayrak International'ın genç ve orta kuşakta daha fazla dinleniyor. Bunun nedeni yabancı müziklere yer vermesi olabilir. Bayrak Klasik ise çok az dinlenmektedir. Bunun nedeni tek vericiden yayın yapması veya klasik müzik kültürünün ülkemizde pek yaygınlaşmaması olabilir.

- Yaşınız: * Yerli radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo

Tüm yaş guruplarında Bayrak FM büyük oranda tercih edilmektedir. Bayrak Radyosu'nun ise yaş trendi arttıkça dinlenme oranının arttığını gözlemlemekteyiz. Üçüncü sırada ise Kıbrıs FM'in tüm yaş guruplarında ortalama ağırlıklı bir dinlenme oranına sahip olduğunu görmekteyiz. Sim FM, Akdeniz FM, Dance FM, First FM, Bayrak International sırasıyla genç ve orta kuşak tarafından dinlenmektedir.

- Yaşınız: * BRTK Radyo yayınlarında en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo

Tüm yaş guruplarında yaş arttıkça dinlenme trendi azalan bir oranda müzik eğlence öncelikle tercih edilmektedir. Olgun kuşakta haber ve açık oturum ön plana çıkmaktadır. Spor tüm kuşaklar tarafından tercih edilmektedir. Olgun yaş grubunda kültür sanat ve canlı haber programlar da dikkat çekmektedir.

- Yaşınız: * BRT Radyo yayınlarını en çok hangi saatlerde dinlersiniz: Çapraz Tablo

Genç ve olgun yaş gurubunda 10.00 – 13.30 saatleri tercih edilmektedir. Her yaş gurubunda dağılan ve düşük oranlarda diğer tüm saatlerde de radyo dinlemektedir.

- Yaşınız: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo

Artan bir yaş grubu trendi ile haber programları öncelikli tercih edilir. Olgun yaş gurubunun tercih türü açık oturumlardır. Dizi filmler tüm yaş guruplarında tercih edilirken, kültür-sanat ve belgesel genç ve olgun kuşak tarafından tercih edilmektedir.

- Yaşınız: * Bir Radyo Dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo

Tüm yaş guruplarında dağılan bir oranda müzik-eğlence öncelikli tercih edilen program türüdür. Eğitim Öğretim genç kuşak tarafından tercih edilirken, genç ve olgun kuşağın tercihi artan bir trendle haberlerdir. Kültür sanat, açık oturum ve spor genç ve olgun kuşak tarafından tercih edilmektedir.

- Yaşınız: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz:
Çapraz Tablo

Tüm yaş gurupları BRT Kurumu'nu başarılı bulurken genç ve orta kuşak başarısız bulduğunu belirtmektedir.

2.3Cinsiyete Göre Çapraz Değerlendirme

- Cinsiyetiniz: * BRT TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:
Çapraz Tablo

Kadın ve erkekler aynı oranda öncelikli olarak BRT TV 1 kanalını tercih etmektedirler. BRT TV 2 kanalı ise daha çok erkekler tarafından tercih edilmektedir.

- Cinsiyetiniz: * Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:
Çapraz Tablo

Kadınlar ve erkeklerin çoğunluğunun BRT TV 1 kanalını tercih ettikleri görülmektedir. Daha sonra sırasıyla Kanal T, Kıbrıs TV, Akdeniz TV, Genç TV ve BRT TV 2 gelmektedir.

- Cinsiyetiniz *BRT TV yayınlarından en çok hangisini izliyorsunuz:
Çapraz Tablo

Kadın ve erkekler en fazla haberler ve açık oturumları tercih etmektedir. Erkekler belgesel, mizah güldürü programlarını ve sporu daha fazla tercih ederken, kadınların ise dizi-film, müzik eğlence, magazin programları ve eğitim öğretimi tercih ettikleri görülmektedir. Kültür sanat ise her iki cins arasında eşit olarak tercih edilmektedir.

- Cinsiyetiniz * BRT TV yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz:
Çapraz Tablo

Kadın ver erkeklerin tümü BRT TV yayınlarını akşam saatlerinde izlemeyi tercih ettikleri görülmektedir. Bunun nedeni haberlerin öncelikli tercih sebebi oluşu ve haberlerin yayın saatinin de akşam saatlerinde olması sayılabilir. Sabah saatlerini ise özellikle hanımlar daha fazla tercih etmektedirler. Bu ise sabahleyin hanımlara yönelik program yapılmasından dolayı olabilir.

- *Cinsiyetiniz: * BRT Radyo yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Kadın ve erkeklerin çoğu Bayrak FM yayınlarını dinlemeyi tercih etmektedirler. yine hem kadınlar hem de erkekler tarafından ikinci tercih edilen radyo Bayrak Radyosu sonra Bayrak International ve Bayrak Klasik'tir.

- *Cinsiyetiniz: Yerli Radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Yerli radyo kanalları arasında hem kadınların hem de erkeklerin öncelikli tercihi Bayrak FM'dir. İkinci sırada Bayrak Radyosu gelirken, üçüncü tercih edilen radyo Kıbrıs FM'dir. Azalan bir trendle Akdeniz FM, Sim FM ve First FM kadınlar tarafından tercih edilirken, erkekler tarafından ise Dans FM, Sim FM'in tercih edildiği görülmektedir.

- *Cinsiyetiniz: * BRT Radyo yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Kadın ve erkekler tarafından en çok tercih edilen program türünün müzik eğlence olduğu görülmektedir. Erkekler azalan bir trendle Haberler, açık oturum ve sporu tercih ederken kadınlar da haberler, eğitim öğretim programları, açık oturum ve kültür sanat programlarını tercih etmektedirler.

- *Cinsiyetiniz: *BRT Radyo Yayınlarını en çok hangi saatlerde dinlersiniz:*
Çapraz Tablo

13.30 radyo haberlerinin okunduğu saat hem kadınlar hem de erkekler tarafından en fazla radyo dinlenen saat olduğu görülmektedir. Kadınlar sabah ve akşam saatlerinde radyo dinlemeyi tercih ederken, erkekler bütün güne yayılmış bir şekilde radyo dinlemektedirler.

- *Cinsiyetiniz: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

Haberler hem kadınlar, hem de erkekler tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir. Azalan bir trendle Açık Oturum, Belgesel, spor, mizah güldürü programları erkekler tarafından tercih edilirken, dizi-film, müzik eğlence, kültür-sanat, eğitim öğretim açık oturum ve belgesellerin de kadınlar tarafından tercih edildiği görülmektedir.

- *Cinsiyetiniz: * Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

Radyoda kadın ve erkekler tarafından öncelikli olarak müzik programlarının tercih edildiğini görüyoruz. İkinci tercih edilen program türü ise haberlerdir. Spor ve açık oturum erkekler tarafından tercih edilirken, eğitim öğretim ve canlı haber programları ve kültür sanat da kadınlar tarafından tercih edilmektedir.

- *Cinsiyetiniz: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

Erkek ve kadınların büyük bir oranı (% 50) BRT Kurumunu başarılı bulmaktadır. Erkek ve kadınların % 20 si başarısız bulurken, kadınların çok başarılı bulduğu (% 10) erkeklerin ise çok başarısız bulduğu görülmektedir.

2.4 Mesleklere Göre Çapraz Değerlendirme

- *Mesleğiniz: * BRT TV Kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Tüm mesleklerde öncelikli tercih edilen kanalın BRT TV 1 olduğu görülmektedir. BRT TV 2 kanalını ise en çok öğrenciler tercih etmektedirler.

- *Mesleğiniz: * Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Tüm meslek guruplarında öncelikli olarak tercih edilen televizyon kanalının BRT TV 1 olduğunu görüyoruz. İşveren-kendi hesabına çalışanların azalan bir trendle BRT TV 1, Kıbrıs TV, Genç TV, Kanal T ve Akdeniz TV'yi izlediklerini görüyoruz. Ücretli çalışanlar ise BRT TV 1, Kanal T ve Kıbrıs TV'yi daha çok tercih ediyorlar. Öğrencilerin tercih sıralaması ise şöyle görülmekte: BRT TV1, Kanal T; BRT TV 2. Emekli gurubunun büyük bir kısmı BRT TV 1'i tercih ederken ikinci olarak da Kanal T izlenmektedir. İşsiz gurubunun ise Kıbrıs TV, Kanal T, BRT TV 1 ve Akdeniz TV'yi izlediklerini görüyoruz. Ev Hanımlarının tercihi ise BRT TV 1 ve Kanal T'den yana.

- *Mesleğiniz: * BRTK TV yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Tüm meslek guruplarında öncelikli tercih edilen program türü haberler ve Açık Oturumlardır. İşveren ve kendi hesabına çalışanların tercihi şöyle sıralanıyor: Haber, Müzik eğlence, Açık Oturum, Belgesel, spor ve magazin programları. Ücretli çalışanlar Haber, Açık Oturum ve kültür sanat programlarını tercih ediyorlar. Öğrenciler ise haberler dışında kalan bütün programları değişen oranlarda izliyorlar. Emeklilerin tercihi ise haberler ve belgesellerden yana. İşsiz kesimin tercihi ise müzik eğlence türü programlardan yana. Ev hanımları öncelikli olarak haberleri tercih ederken ikinci öncelikli olarak ise dizi ve filmleri izlemeyi tercih ediyorlar.

- *Mesleğiniz: * BRT TV yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz:*
Çapraz Tablo

Tüm meslek guruplarının TV izleme saatleri akşam 19.30 – 24.00 arasındadır. Öncelikli olarak tercih edilen programın haberler olduğu ve haberlerin yayın saatinin 19.30 olduğu düşünüldüğünde bu saatin en fazla neden tercih edildiğini anlıyoruz. Ev hanımlarının ikinci tercihi sabah saatleri oluyor. Bunun nedeni de sabah hanımlara yönelik programların yayınlanması olabilir.

- *Mesleğiniz: * BRT TV yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Emekliler dışındaki tüm meslek guruplarında birinci tercih edilen kanal Bayrak FM'dir. İkinci sırada ise Bayrak Radyosu gelmektedir. Emeklilerin tercihi ise Bayrak Radyosu'ndan yanadır. Öğrencilerin ise Bayrak International'ı tercih ettiğini görüyoruz. Bunun nedeni de Bayrak International'da ingilizce müzik yayını yapıyor oluşu olabilir.

- *Mesleğiniz: * yerli radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Tüm meslek guruplarının tercih ettiği radyo kanalının Bayrak FM olduğunu görüyoruz. Bayrak Radyosunun işsiz kesim dışında tüm meslek gurubundakiler tarafından, Kıbrıs FM'in de tüm meslek gurupları tarafından dinlendiğini görüyoruz. İşveren – kendi hesabına çalışanların Bayrak FM'den sonraki tercihleri sırasıyla Kıbrıs FM ve Bayrak Radyosu. Ücretli çalışanlar ise Bayrak FM'den sonra aynı oranda Bayrak Radyosu ve Kıbrıs FM'i tercih ederken, bir başka tercih ettikleri radyo kanalı ise Sim FM. Öğrencilerin ise Bayrak FM'den sonraki tercihleri Akdeniz FM'den yana. Bayrak Radyosu'nu en fazla emekli kesim ve ev hanımları tercih ediyor. Emekli kesimin tercihleri sırasıyla bayrak Radyosu, Bayrak FM, Kıbrıs FM ve Sim FM şeklinde. Emeklilerin ikinci tercihinin ise Bayrak FM'den yana olduğunu görüyoruz. İşçiler ise Bayrak FM, First FM ve Akdeniz FM'i aynı oranda tercih ediyorlar.

- *Mesleğiniz: * BRT radyo yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Tüm meslek gurupları tarafından müzik eğlence programları, haber ve açık oturumların tercih edildiklerini görüyoruz. İşveren ve kendi hesabına çalışan kesim en fazla müzik eğlence programlarını tercih ederken, ikinci sırada Haber ve canlı haber programları tercih ediyor. Açık oturum ve spor programları da tercih edilen diğer programlar. Ücretli çalışanların öncelikli tercihi müzik eğlence programları ama bunu haberler, açık oturumlar ve canlı haber programları izliyor. İşçilerin öncelikli tercihi müzik eğlence programları, ama bunu açık oturum ve canlı haber programlar izliyor. Öğrencilerin ise müzik eğlenceden sonra tercih ettikleri program türü spor programları. Emeklilerin öncelikli tercihinin ise haberlerden yana olduğunu görüyoruz. İşsiz kesim de müzik eğlencenin yanı sıra haber, açık oturum ve sporu tercih ediyor. Ev hanımlarının tercihi de müzikten sonra haber. Bunun yanı sıra kültür sanat ve eğitim öğretim programları da tercih ediliyor.

- *Mesleğiniz: * BRT Radyo yayınlarını en çok hangi saatlerde dinlersiniz. Çapraz Tablo*

BRT radyo yayınlarının güne yayılan saatlerde tüm meslek gurupları tarafından dinlendiğini görüyoruz. İşveren ve kendi hesabına çalışanlar en çok sabah 06.30 – 16.00 ve 20.30 – 24.00 saatleri arasında radyo dinliyorlar. İşçiler ise öğle ve akşam saatlerinde artmak üzere tüm gün radyo dinliyorlar. Ücretli çalışanların radyo dinleme saatleri sabah ve akşam saatlerinde artarak tüm güne dağılıyor. Öğrenciler ise 16.00'dan sonra artan bir trendle radyo dinliyorlar. İşsizlerin radyo dinleme saatleri ise en fazla 16.00 - 18.30 arası olmak üzere 10.00 – 18.00 arasında ve 20.30'dan sonra. Emeklilerin radyo dinleme saatleri ise en fazla 10.00 – 13.30 olmak üzere tüm sabah saatlerine dağılıyor. Ev hanımlarının ise 10.00 – 13.30 saatleri en fazla olmak üzere tüm gün radyo dinlediklerini görüyoruz.

- *Mesleğiniz: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

İşsizler dışında kalan tüm meslek guruplarının haberleri tercih ettiklerini görüyoruz.. İşveren ve kendi hesabına çalışanlar haberlerden sonra müzik eğlence, Açık oturum ve dizi-filmleri tercih ediyorlar. Ücretli çalışanların haberlerden sonraki tercihi açık oturumlar ve belgesel programlar. Ayrıca magazin programları dışında kalan tüm program türlerini de izlediklerini görüyoruz. İşçilerin tercihi ise Haber, Açık oturum ve kültür sanat programlarından yana. Öğrencilerin öncelikli tercihi ise müzik – eğlence programları ve dizi-filmler. Emeklilerin haberlerden sonraki tercihleri belgesel ve kültür sanat programları, üçüncü tercih gurubu ise Açık oturumlar ve dizi-filmler. İşsizlerin en çok tercih ettiklerin program türünün müzik eğlence olduğunu görüyoruz. Ardından açık oturum, spor ve dizi-filmler geliyor. Ev hanımları ise haberlerden sonra dizi-filmleri tercih ediyorlar.

- *Mesleğiniz: * Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için önemlidir: Çapraz Tablo*

Tüm meslek guruplarının müzik eğlence programları ve açık oturumları tercih ettiklerini görüyoruz. İşsizler ve öğrencilerin dışında kalan meslek guruplarının ise haberlerden yana tercih belirttiklerini görüyoruz. İşveren ve kendi hesabına çalışanların öncelikli tercihi müzik eğlence programları bunu haberler takip ediyor. Ücretli çalışanların birinci tercihi müzik eğlenceden yana. Bunu haberler izliyor. Müzik eğlence programları öğrencilerin de birinci tercihi bunu eğitim öğretim programları ve spor izliyor. Emekliler müzik eğlence ve haberleri aynı oranda tercih ederken bunu açık oturumlar ve canlı haber programlar izliyor. İşsiz kesimin öncelikli tercihi müzik eğlence programları bunu açık oturum, canlı haber programları ve kültür sanat programları izliyor. Ev hanımlarının ise müzik eğlenceden sonra tercih ettikleri program türü haberler ve eğitim öğretim programları.

- *Mesleğiniz: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

BRT Kurumu % 50 oranında başarılı bulunurken, % 21 oranında da başarısız bulunuyor.BRT Kurumunu en başarılı bulan kesim ev hanımları. Bunu işçiler,

öğrenciler, ücretli çalışanlar, emekliler, işsizler ve işveren-kendi hesabına çalışanlar izliyor. BRT Kurumunu başarısız bulanlar ise şöyle sıralanıyor: İşveren - kendi hesabına çalışanlar, ücretli çalışanlar, emekliler, öğrenciler, işsizler, ev hanımları ve işçiler. BRT Kurumu'nu çok başarılı bulan meslek gurubu ise öğrenciler. Bunu emekliler ve işsizler takip ediyor. BRT Kurumu'nu çok başarısız bulan meslek gurubu ise ücretli çalışanlar.

2.5 Yerleşim Yerine Göre Çapraz Değerlendirme

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Bütün bölgelerde en çok BRT TV 1 kanalı izleniyor. Girne bölgesi en fazla BRT TV1 kanalını tercih ederken, Güzelyurt bölgesi de en fazla BRT TV 2 kanalını tercih ediyor.

- *Yerleşim Yeriniz: * Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz:*
Çapraz Tablo

Yerli TV kanalları arasında da tüm bölgelerde tercih edilen kanal BRT TV 1. Lefkoşa bölgesinde sırasıyla Kıbrıs TV ve Kanal T tercih ediliyor. Girne, Güzelyurt, Gazimağusa ve Yeni İskele (Karpaz) bölgesinin ikinci tercihi Kanal T. Güzelyurt bölgesinin üçüncü tercih ettiği kanal ise BRT TV 2.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRTK TV yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Tüm bölgelerde haberlerin ilk üç tercih içinde bulunduğunu görüyoruz. Buna göre Lefkoşa'da haber, Açık oturum , Belgesel, Girne bölgesinde haber, açıkoturum, mizah güldürü, Gazi Mağusa'da haber, magazin, mizah güldürü, Güzelyurt bölgesinde Açık oturum, haber, belgesel, eğitim öğretim, yeni İskele (Karpaz) bölgesinde ise mizah, haber ve dizi film sırasıyla tercih edilen programlar

olmaktadır. Kùltür sanat programları en çok Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde, Eğitim öğretim programları en çok Güzelyurt bölgesinde, müzik eğlence programları en çok Lefkoşa Bölgesinde, haberler ve açık oturumlar en çok Girne bölgesinde, belgeseller Güzelyurt bölgesinde, spor Gazi Mağusa bölgesinde, mizah- güldürü programları, dizi ve filmler Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde, çocuk programları Güzelyurt bölgesinde, magazin programları Gazi Mağusa bölgesinde tercih edilmektedir.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT TV yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz: Çapraz Tablo*

Tüm bölgelerde 19.30- 21.00 saatleri arası televizyon izlemek için en çok tercih edilen saatlerdir. Bunu sırasıyla 21.00 – 24.00 ve 17.00 – 19.30 saatleri izlemektedir. Sabah saatlerinde de tüm bölgelerde televizyon izlendiği dikkat çekmektedir.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT radyo yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Tüm bölgelerde en çok tercih edilen BRT radyo kanalı Bayrak FM. Bunu Bayrak Radyosu takip ediyor. Bayrak FM en çok Güzelyurt bölgesinde dinlenirken en az Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde dinleniyor. Bayrak Radyosu en çok Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde dinlenirken en az Güzelyurt bölgesinde dinleniyor. Bayrak International en çok Lefkoşa Bölgesinde dinlenirken en az Güzelyurt Bölgesinde dinleniyor. Bayrak Klasik ise sadece Lefkoşa ve Girne bölgesinde dinleniyor.

- *Yerleşim Yeriniz: * Yerli radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Lefkoşa bölgesinde en fazla dinlenen radyo kanalı Bayrak FM. Bunu azalan bir trendle Kıbrıs FM; Bayrak Radyosu ve Sim FM takip ediyor. Girne bölgesinde en fazla dinlenen radyo kanalı Bayrak Radyosu. Bunu Bayrak FM, Kıbrıs FM takip

ediyor. Gazi Mağusa bölgesinde Bayrak FM ilk tercih edilen radyo kanalı olurken bunu Bayrak Radyosu ve Dans FM takip ediyor. Güzelyurt bölgesinde tercih edilen radyo kanalı ise Bayrak FM. Yeni İskele (Karpaz) bölgesi Bayrak Radyosu ve Bayrak FM'i aynı oranda tercih ediyor. Bunu Kıbrıs FM ve Dans FM takip ediyor. Dans FM'in Gazi Mağusa'dan yayın yapması Gazi Mağusa ve Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde tercihler arasında yer almasını sağlıyor.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT radyo yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Radyo yayınları arasında müzik – eğlence programları Güzelyurt dışında tüm bölgelerde en fazla tercih edilen programlar arasında yer alıyor. Kültür sanat programları en fazla Güzelyurt ve Lefkoşa bölgesinde tercih edilirken, eğitim öğretim programları Güzelyurt bölgesinde tercih ediliyor. Müzik eğlence programları ise en fazla Gazi Mağusa bölgesinde tercih ediliyor. Haberler de bütün bölgelerde dinlenirken en fazla Girne bölgesinde tercih ediliyor. Çık oturumlar spor ve çocuk programlarının tercih edildiği bölge ise Güzelyurt bölgesi, canlı haber programları ise Lefkoşa bölgesinde en fazla tercih ediliyor.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT radyo yayınlarını en çok hangi saatlerde dinlersiniz: Çapraz Tablo*

Günün tüm saatlerinde radyo yayınlarının dinlendiğini görüyoruz. Buna göre Lefkoşa, Girne, Gazi Mağusa ve Yeni İskele (Karpaz) bölgesi en çok 10.00 – 13.30, Güzelyurt bölgesi 20.30 – 24.00 saatleri arasında radyo dinlemeyi tercih etmektedir.

- *Yerleşim Yeriniz: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için önemlidir.*

Yeni İskele (Karpaz) dışındaki tüm bölgelerde haberler en çok tercih edilen program türleri arasında yer almaktadır. Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde ise dizi-film ve mizah-güldürü türü programlar tercih edilmektedir. Kültür sanat programları en fazla Girne Bölgesinde tercih edilirken, eğitim-öğretim programları en fazla Gazi

Mağusa bölgesinde tercih edilmektedir. Müzik eğlence programları, spor programları, çocuk programları Güzelyurt bölgesinde, Haberler Gazi Mağusa bölgesinde, açık oturumlar Lefkoşa bölgesinde, belgeseller Girne bölgesinde, dizi-filmler, magazin programları ve mizah güldürü programları ise en çok Yeni İskele (Karpaz) bölgesinde tercih edilen programlar arasında bulunmaktadır.

- *Yerleşim Yeriniz: * Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

Tüm bölgelerde en çok tercih edilen radyo programı haberdır. Kültür sanat programları en çok Girne Bölgesinde, Eğitim öğretim programları, spor , çocuk programları ve açık oturumlar Güzelyurt bölgesinde, Haberler Girne bölgesinde, canlı haber programları ise Lefkoşa bölgesinde tercih edildiğini görüyoruz.

- *Yerleşim Yeriniz: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

Tüm bölgelerde BRT Kurumu % 50 oranında başarılı bulunurken % 21 oranında başarısız bulunuyor. BRT Kurumu'nu çok başarılı bulan bölge Güzelyurt Bölgesi, başarılı bulan bölge Güzelyurt bölgesi, başarısız bulan bölge Lefkoşa Bölgesi, çok başarısız bulan bölge ise yine Lefkoşa bölgesi olduğunu görüyoruz.

2.6 Eğitim Durumuna Göre Çapraz Değerlendirme

- *Eğitim Durumunuz: BRT TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz: Çapraz Tablo*

BRT TV 1 kanalını tüm eğitim gurubundakiler izlerken, BRT TV 2 kanalını ise ortaokul ve üzeri eğitim almış kişiler izliyor. BRT TV 1 ve TV 2 kanalını en fazla ortaokul lise mezunları tercih ediyor.

- *Eğitim Durumunuz: Yerli TV kanallarından en çok hangisini izliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Tüm eğitim guruplarının ilk tercihi BRT TV 1. okula gitmemiş olan gurup ikinci olarak Kıbrıs TV ve Kanal T'yi tercih ediyor. İlkokul mezunlarının ikinci tercihi ise Kanal T ve sırasıyla Kıbrıs ve Akdeniz TV. Ortaokul ve lise mezunlarının ikinci tercihi Kanal T olurken ondan sonra Kıbrıs TV geliyor. Üniversite mezunları BRT TV'den sonra sırasıyla Kanal T ve Kıbrıs TV'yi tercih ederken, yüksek lisans yapmış olanlar ise BRT TV 1 ile Kanal T'yi aynı oranda izliyorlar.

- *Eğitim Durumunuz: * BRTK TV yayınlarından en çok hangi programları tercih ediyorsunuz: Çapraz Tablo*

Tüm eğitim gurubundakilerin ilk tercih ettikleri program Haberler. İkinci Sırada ise belgeseller geliyor. Kültür sanat programlarını, belgesel ve eğitim öğretim programlarını en fazla üniversite mezunları tercih ederken, müzik eğlence programlarını ve açikoturumları ortaokul ve lise mezunlara daha çok tercih ediyor. Dizi ve filmler ise en çok okula gitmemiş olanlar tarafından tercih ediliyor. Çocuk programları, magazin programları ve mizah ve güldürü programlarını ise İlkokul mezunlarının daha fazla tercih ettiğini görüyoruz.

- *Eğitim Durumunuz: * BRT TV yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz: Çapraz Tablo*

BRT TV yayınlarının daha fazla akşam saatlerinde izlendiğini görüyoruz. Okula gitmeyenlerin televizyon izlemek için en çok tercih ettikleri saat 09.00 – 11.00 arası. İlkokul, ortaokul ve lise mezunları ise en fazla 19.30 – 21.00 saatleri arasını tercih ediyorlar. Üniversite ve yüksek lisanslı izleyicilerin tercihi de 19.30 – 21.00 saatleri arasında. Dikkat edildiği gibi TV haber saati olan 19.30 en fazla tercih edilen TV izlenme saati.

- *Eğitim Durumunuz: * BRT radyo yayınlarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Bayrak FM eğitim gurupları içinde en çok dinlenen radyo olurken. Bayrak

Radyosu ikinci sırada yer alıyor. Okula gitmeyenlerin ilk tercihi Bayrak Radyosu. Diğer eğitim gruplarında ise ilk tercih Bayrak FM.. Bayrak FM'i en çok tercih eden eğitim gurubu ortaokul ve lise mezunları. Bayrak International da ortaokul ve lise mezunları tarafından daha çok tercih ediliyor. Bayrak Klasik ise sadece üniversite mezunları tarafından tercih ediliyor.

- *Eğitim Durumunuz: * Yerli radyo kanallarından en çok hangisini dinliyorsunuz: Çapraz Tablo*

Tüm eğitim guruplarında % 37 ile en çok dinlenen radyo Bayrak FM.. Okula gitmeyenlerin ilk tercih ettiği radyo Bayrak Radyosu. Diğer eğitim guruplarının ilk tercih ettiği radyo ise Bayrak FM. Radyolar arasında ikinci sırada Kıbrıs FM geliyor. Bayrak International'ı üniversite mezunları en çok tercih ederken, Bayrak FM'i ise ortaokul ve lise mezunları daha fazla tercih ediyor. Kıbrıs FM de üniversite mezunları tarafından tercih ediliyor. First FM, Dans FM ve Akdeniz FM de ortaokul lise mezunları tarafından tercih edilirken, Sim FM'i en çok üniversite mezunları tercih ediyor.

- *Eğitim Durumunuz: * BRTK Radyo yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

Tüm eğitim guruplarının ilk tercihi müzik eğlence programları olurken ikinci sırada haberler yer alıyor. İlkokula gitmeyenlerin ilk tercihi müzik eğlence ve haberle ikinci tercihi ise spor ve canlı haber programlar. İlkokul mezunlarının ilk tercihi ise müzik eğlence programları. Ortaokul lise mezunları ve üniversite mezunları öncelikli olarak müzik eğlenceyi tercih ederken, ikinci sırada haberler geliyor. Yüksek lisans yapanların ilk tercihi müzik eğlence ardından sırasıyla Haber, açık oturum ve eğitim öğretim programları tercih ediliyor.

- *Eğitim Durumunuz: * BRT Radyo yayınlarını en çok hangi saatlerde dinliyorsunuz: Çapraz Tablo*

BRT radyo yayınları en fazla 10.00 – 13.00 saatleri arasında dinleniyor.

Okula gitmeyenler en fazla 16.00 – 18.30 saatleri arasında radyo dinlemeyi tercih ederken, ilkokul ve ortaokul lise mezunları 10.00 – 13.30 saatleri arasını daha fazla tercih ettiklerini görüyoruz. Üniversite mezunlarının radyo dinlemek için en fazla tercih ettikleri saat 18.30 – 20.30 olurken yüksek lisans yapanların tercih ettikleri saat ise 10.00 – 13.30.

- *Eğitim Durumunuz: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

Haberler en çok tercih edilen programlar arasında bulunuyor. Okula gitmeyenler haberlerin ardından dizi film ve belgesel tercih ediliyor. İlkokul mezunlarının ise haberlerin ardından mizah güldürü türü programları tercih ettiklerini görüyoruz. Ortaokul lise mezunlarının haberlerden sonra tercih ettikleri program türü müzik eğlence, bunu magazin programları izliyor. Üniversite ve yüksek lisanslıların haberlerden sonraki tercihleri ise açık oturum ve belgeseller.

- *Eğitim Durumunuz: * Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

Radyo kanallarında en çok tercih edilen program türü müzik eğlence. İkinci sırada ise haberler geliyor.

- *Eğitim Durumunuz: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

Tüm eğitim gurupları % 50 oranında BRT Kurumunu başarılı bulurken başarısız bulanların oranı % 21. İlkokul mezunları BRT kurumunu çok başarılı bulurken, ilkokul, ortaokul lise mezunları başarılı buluyor. Başarısız ve çok başarısız bulan gurup ise üniversite mezunları.

2.7 BRT TV Kanallarına Göre Çapraz Değerlendirme

- *BRT TV Kanalları: BRTK TV yayınlarından en çok hangi tür programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

BRT TV 1'i izleyenler arasında en çok tercih edilen program türü haberler. Bunu azalan bir trendle açık oturumlar, belgeseller, mizah-güldürü programları, müzik eğlence, dizi-film, kültür sanat, eğitim öğretim, spor ve çocuk programlarının izlediğini görüyoruz. BRT TV 2'de ise en çok dizi-film, belgesel ve müzik eğlence tercih ediliyor. Bunu açık oturum, mizah eğlence ve eğitim öğretim izliyor.

2.8 Yerli TV Kanallarına Göre Çapraz Değerlendirme

- *Yerli TV Kanalları: * BRT TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

BRT TV 1'i izleyenler arasında en çok tercih edilen program türünün haberler olduğunu görüyoruz. bunu açık oturumlar izliyor. BRT TV 2'yi izleyenler arasında en çok tercih edilen program türünün ise müzik eğlence olduğu görülüyor. Bunu eğitim öğretim, belgesel ve spor izliyor. Kıbrıs TV'yi izleyenlerin en çok tercih ettikleri program türü ise haberler ve ardından açık oturumlar. KanalT'yi izleyenlerin en çok tercih ettikleri program türü haberler. Bunu azalan bir trendle dizi-filmler, belgeseller ve açık oturumlar izliyor. Genç TV'yi izleyenlerin ilk tercihi ise belgeseller. Bunun nedeni Genç TV'nin gündüz saatlerde Discovery Kanal'ı yayınlaması olduğunu düşünüyorum. Akdeniz TV'yi izleyenlerin tercih ettikleri program türü belgeseller ve kültür sanat. Akdeniz TV'nin yayınlarını aktardığı Kanal e'nin bir kültür kanalı olmasının bir nedeni olabilir.

- *Yerli TV Kanalları: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelere başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

BRT TV 1'i izleyenler BRT Kurumunu Başarılı buluyorlar. BRT TV 2'yi

izleyenler çok başarılı buluyorlar. Kıbrıs TV'yi izleyenlerin % 39,3'ü BRT Kurumunu başarılı bulurken, % 28,6'sı çok başarısız buluyor. % 25'i ise başarısız buluyor. Kanal T'yi izleyenlerin % 46,9'u BRT Kurumunu başarılı bulurken, % 18,4'ü başarısız, % 18,4'ü ise çok başarısız buluyor. Genç TV'yi izleyenlerin % 57,1' BRT Kurumunu başarılı bulurken, % 14,3'ü başarısız buluyor. Akdeniz TV'yi izleyenlerin % 77,8'i BRT Kurumunu başarılı buluyor.

2.9 BRTK TV Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlara Göre Çapraz Değerlendirme

- *BRTK TV Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlar: * BRT TV yayınlarını en çok hangi saatlerde izlersiniz: Çapraz Değerlendirme*

BRT TV yayınlarında kültür sanat programlarını tercih edenler en çok 17.00–19.30 saatleri arasında televizyon izliyorlar. Bunun nedeni kültür sanat programlarının o kuşakta yayınlanıyor olması olabilir.

Eğitim Öğretim programlarını tercih edenlerin en çok televizyon izledikleri saat 19.30 – 21.00 kuşağı.

Müzik-eğlence programlarını tercih edenler bütün güne yayılan bir şekilde en fazla sabah saatlerinde televizyon izliyorlar.

Haberleri tercih edenlerin televizyon izledikleri saat 19.30-21.00. bu da haberlerin bu saatte yayınlanması.

Açık oturumları tercih edenler ise 21.00 – 24.00 saatleri arasında televizyon izliyorlar.

Belgesel tercih edenlerin en çok televizyon izleme saatleri ise 19.30 – 21.00.

Sporu tercih edenlerin ise en çok televizyon izledikleri saat 17.00-19.30.

Bunun azalan bir trendle gecenin geri kalan bölümüne dağıldığını görüyoruz.

Dizi ve filmleri tercih edenlerin ise televizyon izlemek için tercih ettikleri saat sabah 09.00-11.00 ve akşam 19.30-24.00 arasında.

Çocuk programlarını tercih edenler ise en çok 17.00-19.30 arasında televizyon izlemeyi tercih ediyorlar.

Magazin programlarını tercih edenlerin televizyon izleme saatleri ise 19ç30-21.00 ve azalan bir trendle gecenin geriye kalanı.

Mizah güldürü programlarını tercih edenler ise en fazla 21.00-24.00 arasında televizyon izliyorlar. Torba programının bu saatlerde yayınlanması bunun nedeni olabilir.

- *BRTK TV Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlar: * Bir TV izleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir: Çapraz Tablo*

BRT Kurumu TV yayınlarında en çok kültür sanat programlarını tercih edenlerin, bir TV izleyicisi olarak tercih ettikleri ilk program yine kültür sanat programlarıdır. Bunu haberler izlemektedir.

Eğitim öğretim programlarını tercih edenlerin, bir TV izleyicisi olarak tercih ettikleri ilk program türü eğitim öğretim olurken bunu haberler ve kültür sanat programları izlemektedir.

Müzik eğlence programlarını tercih edenlerin, televizyonda tercih ettikleri program türü müzik eğlence olurken ardından haberler gelmektedir.

Haberleri tercih edenlerin televizyon programları içindeki ilk tercihi yine haberler olurken bunu açık oturumlar izlemektedir.

Açık Oturumları tercih edenler ise açık oturum programlarını öncelikli olarak tercih ederken ikinci sırada haberleri tercih etmektedirler.

Belgesel programlarını tercih edenler, televizyon yayınları içinde en çok yine belgeselleri tercih etmektedirler. Bunun ardından ise Haber, spor ve eğitim öğretim programları gelmektedir.

Spor programlarını tercih edenlerin, televizyon programları içindeki ilk tercihi yine spor olurken, haber, belgesel ve eğitim öğretim de diğer tercih edilen programlar olmaktadır.

Dizi ve filmleri tercih edenlerin genel televizyon yayınları içindeki tercihi yine dizi ve filmler olmaktadır. Belgeseller de ikinci tercih edilen programlardır. Bunun dışında haberler, kültür sanat programları, magazin programları ve spor da diğer tercihler arasında yer almaktadır.

Çocuk programlarını tercih edenlerin tercihi yine çocuk programları türündedir. Haberler, eğitim öğretim programları ve müzik eğlence programları diğer tercih edilen program türleridir.

Magazin programlarını tercih edenlerin tercihi yine magazin programları yönünde olurken bunu haberler izlemektedir. Tercih edilen diğer program türleri ise müzik eğlence, belgesel, dizi-film, çocuk programları ve mizah ve güldürü programlarıdır.

Mizah ve güldürü programlarını tercih edenlerin televizyon izleyicisi olarak tercihi yine mizah ve güldürü yönündedir. Bunu kültür sanat programları izlemektedir. Tercih edilen diğer program türleri ise haber, müzik eğlence ve magazin programları şeklindedir.

Bu göstermektedir ki BRTK TV tercih edilen programlar, bir TV izleyicisi olarak izlemek istedikleri programlardır.

- *BRTK TV Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlar: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

BRT TV yayınlarında tercih edilen programların tümünü izleyenler BRT kurumunu % 51 oranında başarılı bulurken, % 21 oranında başarısız, % 11 oranında çok başarısız, % 9,2 oranında da çok başarılı buluyorlar.

2.10 BRT Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Kanallara Göre Çapraz Değerlendirme

- *BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Kanallar: * BRTK radyo yayınlarından en çok hangi programları tercih edersiniz: Çapraz Tablo*

BRTK radyo kanallarından Bayrak Radyosunu tercih edenlerin BRTK Radyo yayınlarında en çok tercih ettikleri program türü haberler.

Bayrak International'i tercih edenlerin ilk tercihi ise müzik eğlence programları.

Bayrak FM'i, tercih edenler ise öncelikli olarak müzik eğlenceyi tercih ediyor.

Bayrak Klasik dinleyenlerin ilk tercihi ise kültür sanat programları.

Bu bize radyo kanallarımızın isabetli bir planlama yaptığını gösteriyor. Çünkü her radyo kendi çizgisinde tercih ediliyor.

2.11 Yerli Radyo Kanallarına Göre Çapraz Değerlendirme

- *Yerli Radyo Kanallarına Göre: * Bir radyo dinleyicisi olarak aşağıdaki program türlerinden hangisi sizin için en önemlidir.*

Bayrak Radyosu, Bayrak Klasik ve Sim FM dışındaki radyoları dinleyenlerin tercih ettikleri program türü müzik eğlence.

Bayrak Radyosunu tercih edenlerin program türlerinden tercihi haberler. Bayrak International'i tercih edenler müzik eğlence programlarını tercih ediyorlar. Bayrak FM'i tercih edenlerin tercihi ise yine müzik eğlence. Bayrak Klasik dinleyicileri ise kültür sanat programlarını tercih ediyorlar.

Kıbrıs FM'i tercih edenler müzik eğlenceyi öncelikli olarak tercih ederken, bunu canlı haber programlar, kültür sanat programları ve spor takip ediyor. First FM'i tercih edenlerin müzik eğlenceden sonraki tercihleri haber, canlı haber program ve eğitim öğretim programları.

Radyo Vatan'ı tercih edenler tarafından müzik eğlence ve eğitim öğretim programları tercih ediliyor.

Dans FM'i tercih edenler müzik eğlenceden sonra haberi tercih ediyorlar.

Akdeniz FM'i tercih edenlerin radyo programlarından tercihleri ilk olarak müzik eğlence sonra spor ve eğitim öğretim.

Sim FM'i tercih edenler en fazla haberleri tercih ediyorlar. Bunu müzik eğlence takip ediyor.

YDÜ FM ve Diriliş FM'i tercih edenlerin program türleri de müzik eğlence.

- *Yerli Radyo Kanallarına Göre: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde başarılı buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

Bayrak Radyosu, Bayrak FM, Kıbrıs FM, First FM, Radyo Vatan, Dans FM, YDÜ FM'i tercih edenler BRT Kurumunu başarılı bulurken, Bayrak Klasik, Akdeniz FM, Sim FM ve Diriliş FM'i tercih edenler BRT Kurumunu başarısız buluyorlar. Bayrak International'ı dinleyenlerin tercihi ise yarı yarıya yarısı başarılı bulurken, yarısı çok başarısız buluyor.

2.12 BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlara Göre Çapraz Değerlendirme

- *BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Program: * BRT Radyo yayınlarını En Çok Hangi Saatlerde Dinlersiniz: Çapraz Tablo*

BRT Radyo yayınlarında kültür sanat programlarını tercih edenler radyo yayınlarını en çok 10.00 – 16.00 saatleri arasında dinliyor.

Eğitim öğretim programlarını tercih edenler ise 18.30 – 20.30 saatleri arasında radyo dinliyor.

Müzik eğlence programlarını tercih edenlerin en fazla radyo dinleme saatinin ise 10.00 – 13.30 arası olduğunu görüyoruz.

Haberleri tercih edenlerin radyo dinleme saatleri ise 10.00 – 13.30 arası olduğu dikkatimizi çekiyor.

Açık oturumları tercih edenler ise en çok gece 20.30 – 24.00 saatleri arasında radyo dinliyor.

Spor programlarını en çok tercih edenlerin radyo dinleme saati 20.30 – 24.00 arası.

Çocuk programlarını tercih edenler ise 13.30-16.00 saatleri arasında radyo dinliyorlar.

Canlı haber programlarını tercih edenler ise en çok 10.00 – 13.30 saatleri arasında radyo dinlemeyi seçiyorlar.

- *BRTK Radyo Yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlar: * Bir Radyo Dinleyicisi Olarak aşağıdaki program Türlerinden hangisi Sizin İçin En Önemlidir: Çapraz Tablo*

BRTK Radyo yayınlarında en çok kültür sanat programlarını tercih edenlerin radyo dinleyicisi olarak tercih ettikleri program türü yine kültür sanat. İkinci sırada ise haberler ve müzik eğlence geliyor.

Eğitim öğretim programlarını tercih edenlerin eğitim öğretimden sonraki tercihleri ise canlı haber programları.

Müzik eğlence programlarını tercih edenlerin radyo programları tercihlerinde müzik eğlence birinci sırayı alırken haberler ikinci sırada yer alıyor.

Haberleri tercih edenlerin haberlerden sonraki tercihi ise müzik eğlence. Açık oturumları tercih edenler ise açık oturumu öncelikli olarak tercih ederken canlı haber program, eğitim öğretim ve müzik eğlenceyi de tercih ediyorlar.

Spor programlarını tercih edenlerin ilk tercihi spor olurken ikinci sırayı müzik eğlence alıyor.

Çocuk programlarını tercih edenler, çocuk programlarından sonra canlı haber programlarını tercih ediyorlar.

Canlı haber programlarını tercih edenler ise ilk tercihleri canlı haber programlarından sonra açık oturumları tercih ediyorlar.

BRTK Radyo yayınlarında tercih edilen program türlerinin aslında dinleyicilerin bir radyo dinleyicisi olarak tercih ettikleri program türü olduğunu görüyoruz.

- *BRTK Radyo yayınlarında En Çok Tercih Edilen Programlar: * BRT Kurumunu belirtilen ilkelerde Başarılı Buluyor musunuz: Çapraz Tablo*

Bütün program türlerini tercih edenler BRT Kurumunu % 50,9 oranında başarılı bulurken, % 21,1 oranında başarısız bulmaktadır. Çok başarısız bulanların oranı % 11,5'ken Çok başarılı bulanlar ise % 9,2 olarak görünüyor.

2.13 Genel Görüşlere Göre Değerlendirme

- *BRT Kurumu Hakkındaki Genel Görüşleriniz/ Önerileriniz:*

BRT Kurumu hakkında yaptığımız ankete katılanların büyük bir çoğunluğu

BRT Kurumu yayınlarının Bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine uymadığı yönünde görüş belirtti.

Haberlerin ise demokratik olmadığı, hükümet tarafına daha fazla yer verildiği, siyasi partiler ve sivil toplum örgütlerine eşit yaklaşmadığı ve özellikle televizyondaki haberlerinin süresi çok uzun olduğu ve dünya haberlerine daha fazla yer verilmesi ve haberlerin tarafsız ve yorumsuz hazırlanması gerektiği belirtildi

TV'de Haber programlarının daha kapsamlı olması, her kesime söz hakkı tanınması istendi.Şimdi yapılan haber programlarının tarafsız hazırlandığı oysa böyle olmaması gerektiği önerildi.

TV sunucularının eğitilmesi gerektiği aktarılırken, görüntü ve diksiyon açısından daha özenilerek personel seçilmesi gerektiği çünkü bir yayın kurumunda personelin kaliteli olması gerektiği aktarıldı.

Teknik imkanların da geliştirilmesi gerektiği çünkü bazı bölgelerde yayınların net alınamadığı bu yüzden de tercih edilmediği belirtildi.

Radyoda programların daha güzel olduğunu ama televizyonda daha iyi ve kaliteli programlar yapılması, daha kaliteli filmler yayınlanması, gençlere yönelik programların yetersiz olduğu ve artırılması, Çocuk Programlarının da artırılması, Kültür Sanata daha fazla yer verilmesi, Eğlence ve mizah ağırlıklı yerel yapımlara daha fazla yer verilmesi ve tekrar programlardan kaçınılması istendi.

Vatan Millet edebiyatıyla değil kültürel yapımızla ilgili programlar yapılması ve ülkenin ancak böyle tanıtılabileceği dikkat çekildi.

SONUÇ

Bayrak Radyo Televizyon Kurumu 25 Aralık 1963 yılında yoktan var edilen bir radyo kanalı olarak çok güç şartlar altında ve olanaksızlıklar içinde kurulmuştur. 37 yıllık süre içinde ise büyük bir gelişim göstererek dört radyo kanalına, iki televizyon kanalına kavuşmuştur.

Teknik ve program açısında büyük ilerlemeler kaydeden BRT Kurumu son teknolojik gelişmeleri de anında takip etmektedir. Uydu yayıncılığında ve günümüzün son teknolojisi olan internet alanında da etkin bir şekilde yer alan BRT Kurumu kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yanısıra pek çok ülkeye de ulaşabilmekte ve kuruluş amaçları arasında da yer alan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanıtmaya işlevini büyük ölçüde gerçekleştirmektedir.

BRT Kurumu ülkede kurulmuş olan diğer özel radyo televizyon kuruluşlarıyla da işbirliği içindedir. Bu kuruluşların vericileri BRT Kurumu tesisleri içinde yer almaktadır. Ayrıca BRT Kurumu aracılığıyla Türkiye'de yayın yapan birçok televizyon yayını izleyebilmekte, radyo yayını dinleyebilmekteyiz.

Yaptığımız araştırmada BRT Kurumu yayınlarının da öncelikli olarak dinlenildiğini ve izlenildiğini saptadık. Genel görüşler bölümünde belirtilen "BRT Kurumu'nun tarafsız olduğuna inanmıyoruz" şeklindeki görüşün de BRT Kurumu Yasası'nda yapılan değişikliklerle giderileceğine inanıyorum.

Umarım bu çalışma BRT Kurumu'nu araştırmak isteyenlere bir kaynak oluşturur.

KAYNAKÇA

Bayrak Dergisi, "Yarışmalar, Festivaller ve BRT", BRTK Yayını, Yıl:1, Sayı:7, Lefkoşa Eylül 1997.

Bayrak 35. yıl Özel Sayısı "BRT ve 15. Yıl", BRTK Yayını, 25 Aralık 1998.

Bayrak Radyosu, "BRT 37 Yaşında" Adlı Program, 25/12/2000.

BRTK Yasası, 25/1986, 54/1989, 35/1993.

BRT Yıllığı 1988, "BRT Yayınlarının Gelişimi", BRTK Yayını, Lefkoşa 1988.

Dedeçay, S.S. "Kıbrıs'ta Enformasyon Veya yazılı ve Sözlü Kültür", L.Ö.T.Ü. Yayınları, Lefkoşa 1998.

Gündüz, E. "III. Akdeniz Akdeniz Müzik Festivali", BRT 1988 Yıllığı, BRTK Yayını, Lefkoşa 1988.

Gürsoy, A. "BRT'ye İlk Adım", BRT 1985 Yıllığı, BRTK Yayınları, Lefkoşa 1985.

Kamu ve Özel Radyo ve Televizyon Yasası, 83/1997

Savim, S. "Haberler", BRT 1988 Yıllığı, BRTK Yayını, Lefkoşa 1988.

Sayıl, A. "Bayrak..... Bayrak..... Bayrak..... Bayrak Radyosunun İlk Üç Ayında Yaptığı Tarihi Yorumlar", K.T.M.D.Yayını:9, Lefkoşa Şubat 2000.

TAK Bülteni, "Kıbrıs", 16/9/1986.

DİZİN

- Bayrak Dergisi: 17.
Bayrak 35. Yıl Özel Sayısı: 18.
Bayrak Radyosu: 8, 9, 11, 13.
BRTK Yasası: 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27.
BRT Yıllığı: 12.
Dedeçay, S.S: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10.
Gündüz, E: 15.
Gürsoy, A: 7.
Kamu ve Özel Radyo ve Televizyon Yasası: 19.
Savim, S: 16.
Sayıl, A: 4, 9.
TAK Bülteni: 12.